

Секвестр бюджету–2014 – реакція профспілок

ЗАПРОПОНОВАНІ УРЯДОМ АНТИКРИЗОВІ ЗАХОДИ НЕ ПОВИННІ СТАТИ НОВИМ ДЕТОНАТОРОМ СОЦІАЛЬНОГО НЕВДОВОЛЕННЯ.

.04

ГАЛУЗЬ

ЧОГО НЕ ВИСТАЧАЄ УКРАЇНСЬКИМ ПЕРЕВІЗНИКАМ?

На зустрічі представників автотранспортної галузі країни з міністром інфраструктури України обговорювалися шляхи вирішення проблемних питань щодо подальшого розвитку пасажирських та міжнародних вантажних перевезень, підприємств дорожніх господарств.

.07

РЕОРГАНІЗАЦІЯ

ЗБЕРЕГТИ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Загроза скорочення вже тривалий час непокоїть працівників ПАТ ДТЕК «Західенерго».

.10

КОНСУЛЬТАЦІЇ

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА, ПЕРЕПІДГОТОВКА, ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ

здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

.12

№ 12 (734) | 20.03.2014

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ | В Брюсселі відбулося засідання Виконавчого комітету Всеєвропейської регіональної ради, що об'єднує членські організації Міжнародної конфедерації профспілок усієї Європи, а також членів Європейської конфедерації профспілок, що об'єднує профспілки країн Євроосоюзу та країн-кандидатів до вступу в ЄС. .02

СПІВПРАЦЯ | Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву та Федерація профспілок України в 2014 році поглиблять співпрацю у питанні забезпечення громадян власним житлом. .02

НА ЧАСІ | Профспілки очікують від нового Уряду якісних позитивних зрушень, а не «затягування пасків» бюджетникам. .03

ТЕМА НОМЕРА | РЕЖИМ ЖОРСТКОЇ ЕКОНОМІЇ У ПЕРШУ ЧЕРГУ ПОЗНАЧИТЬСЯ НА ПРОСТИХ ГРОМАДЯНАХ

УКРАЇНА ГОТОВА ДО «ШОКОВОЇ ТЕРАПІЇ»

Державна скарбниця розграбована, бюджет – із шаленим дефіцитом, казна порожня. Такі реалії озвучив під час свого призначення у парламенті Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. На його переконання, нині Україна переживає найглибшу за всю історію незалежності економічну, соці-

альну та політичну кризу. Тож кожному слід готуватися ще міцніше затягти паски. Що насправді означатимуть ці жорсткі реформи і як українцям пережити складний період? Про це на шпальтах нашого видання розмірковують експерти, політики, економісти, зарубіжні фахівці. .08

Іван Карпоміз: «Включитись у перезавантаження всього профспілкового господарства» .05

ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

В.О. ГОЛОВИ ФПУ ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ ЗАКЛИКАВ ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРОФСПІЛКИ ДОПОМОГТИ В НОРМАЛІЗАЦІЇ ТА МОДЕРНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФПУ ТА ЇЇ ЧЛЕНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

10 березня в Брюсселі відбулося засідання Виконавчого комітету Всеєвропейської регіональної ради, що об'єднує членські організації Міжнародної конфедерації профспілок усієї Європи, а також членів Європейської конфедерації профспілок, що об'єднує профспілки країн Євросоюзу та країн-кандидатів до вступу в ЄС. На засіданні розглядалася ціла низка питань, зокрема Програма дій на 2014–2015 роки, підготовка до 3-го Конгресу Міжнародної конфедерації профспілок, ситуація в Україні, номінація до складу Групи трудящих Адміністративної ради МОП тощо.

ПЛАН ВИХОДУ З КРИЗИ

Представники профспілок з усієї Європи під час своїх виступів закликали до мирного, ефективного та соціально прийняттого виходу України з кризи, основними причинами якої стали роки безвідповідальної політики, несвідомого економічного управління, систематичного порушення прав і свобод.

«Політичні лідери, – заявила генеральний секретар МКП Шаран Барроу, – а також європейські та глобальні інститути повинні терміново розпочати виконувати свої зобов'язання для запобігання подальшим потрясінням і сприяти поверненню України в нормальне русло».

єї роботи. Відновлено сайт, продовжується випуск газети, робиться все, щоб вибудувати діалог з новою владою. Разом з тим, підкреслив Григорій Осовий, ФПУ зайняла жорстку позицію, що стосується умов надання Україні позики Міжнародним валютним фондом і зажадала проведення переговорів із МВФ за участю профспілок.

На останній Раді, повідомив Григорій Осовий, ФПУ досить са-

Генеральний секретар ЕКП Бернадетт Сегол у своєму виступі зазначила: «Необхідні термінові дії з деескалації кризи в Україні та побудови кращого майбутнього для трудящих і членів їх сімей, які стали жертвами соціальної, економічної й політичної дестабілізації. Європейський Союз повинен відігравати повноцінну й безкорисливу роль у мирному вирішенні ситуації з дотриманням конституційних прав і міжнародних зобов'язань».

мокритично оцінила власну роботу, прийнято рішення про проведення докорінної модернізації організації з метою підвищення її потенціалу. ФПУ виступає за розширення контактів із численними громадськими об'єднаннями з метою посилення громадського контролю за діями влади. Готуються пропозиції щодо підвищення ролі профспілок до нового проекту Конституції України.

Щодо ситуації в Криму, Григорій Осовий заявив, що ФПУ та всі її членські організації виступають за збереження цілісності країни, відкидають будь-які форми сепаратизму та підтримують мирне вирішення конфлікту.

В. о. Голови ФПУ особливо наголосив, що Федерація розраховує на допомогу Міжнародної конфедерації профспілок, Європейської конфедерації профспілок, Всеєвропейської регіональної ради, всіх глобальних профспілок, національних профцентрів у нормалізації, модернізації діяльності ФПУ та відновленні Будинку спілок.

СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Як повідомляє Департамент міжнародної роботи апарату ФПУ, найбільшу зацікавленість викликав розгляд ситуації в Україні. З доповіддю щодо цього питання виступив в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий. Він зупинився на причинах протестних виступів в Україні, зокрема відмові уряду напередодні Вільнюського саміту від підписання Угоди про асоціацію, що стало цілковитою несподіванкою для суспільства, існуванні тотальної несправедливості, поглибленні майнового розшарування, корупції, розчаруванні у владі.

Григорій Осовий заявив, що ФПУ оперативно реагувала на стрімкі зміни ситуації в країні. Було підтримано євроінтеграційний курс України, засуджено силові методи боротьби проти маніфестантів, надано Євромайдану значну частину приміщення Будинку спілок для обігріву, організації харчування, медичної допомоги учасникам акцій протесту. У відповідь влада вдалася до репресій і погроз на адресу лідерів ФПУ та її апарату, через суд заборонила працівникам перебувати в Будинку спілок. У ніч із 18 на 19 лютого силовими спецпідрозділами Будинку профспілок було повністю спалено, все обладнання розгромлено. ФПУ та її членські організації втратили близько 1 тис. робочих місць.

В. о. Голови ФПУ також повідомив, що Федерація та її членські організації вишукують можливість для розміщення співробітників, придбання комп'ютерів, меблів тощо. Прийнято рішення скоротити апарат ФПУ. Введено режим жорсткої економії. Проте ФПУ разом із членськими організаціями намагаються підтримувати постраждалих активістів і членів їх сімей, беруть участь у зборі коштів для них.

Незважаючи на складні умови, ФПУ ні на день не припиняла сво-

ЗУСТРІЧ

ВІЗИТ СОЛІДАРНОСТІ

13 березня з візитом солідарності до Києва прибула делегація керівництва Інтернаціоналу Освіти, лідери найбільших освітніх профспілок США, Великобританії, Польщі, Болгарії.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕС-СЛУЖБА ПРОФСПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, МІСІЯ

екстреного візиту – зустріч із представниками Профспілки з метою обговорення актуальних питань її подальшої діяльності в умовах зміни політичного устрою.

Учасники міжнародної делегації висловили солідарність та готовність підтримати Профспілку працівників освіти і науки України в подальшій активній роботі із захисту прав та гарантій своїх членів.

Голова Профспілки Георгій Труханов подякував партнерам із США та Європи й висловив сподівання на спільне вирішення практичних питань ефективною роботою. «Освіта – стабілізатор суспільства. А ефективна робота освітан – це запорука успішного розвитку держави», – наголосив він. Під час візиту відбулося кілька зустрічей, зокрема в Київському національному університеті

ім. Т. Шевченка. З вітальним словом виступив ректор вишу Леонід Губерський. Він розповів про співпрацю Київського університету та Спілки ректорів з Профспілкою у питанні розвитку вищої школи, отримання студентами якісної освіти в навчальних закладах країни. Леонід Губерський привітав в. о. Голови Федерації профспілок України Григорія Осового з призначенням на цю високу посаду. Григорій Осовий долучився до розмови з лідерами освітніх профспілок США та Європи. У своєму слові він наголосив, що діалог профспілок із владою має бути посилені, особливо в умовах реформування країни. А також окреслив стратегію модернізації ФПУ після консультацій та широких дискусій із суспільством. При цьому головною функцією ФПУ був і має залишатися захист трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників.

СПІВПРАЦЯ

ЄВГЕН ДРАП'ЯТИЙ: «ПРОФСПІЛКИ БЕРУТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ У РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНИХ ЖИТЛОВИХ ПРОГРАМ»

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву та Федерація профспілок України в 2014 році поглиблюють співпрацю у питаннях забезпечення громадян власним житлом. Про це заявив заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятий під час спільного засідання робочої групи Держфонду сприяння молодіжному житловому будівництву та ФПУ про хід реалізації Угоди, яку вони підписали минулого року.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, В ЗАСІДАННІ

також взяла участь голова правління Держмолодьжитло Леонід Рисухін та заступник голови правління Держмолодьжитло Іван Парух. Представники Держмолодьжитло та ФПУ підбили підсумки співпраці в 2013 році й обговорили орієнтовний план спільних заходів на нинішній. «Профспілки беруть активну участь у розвитку державних житлових програм для молоді, – зазначив Євген Драп'ятий, – Прикриваючись нестачею коштів у бюджеті, попередня влада фінансувала ці програми неякісно і лише час від часу. Треба активніше проводити цю роботу як у столиці, так і

в регіонах. ФПУ звернувся до Уряду та Верховної Ради з пропозицією підтримати існуючі державні житлові програми та сприяти їхньому подальшому розвитку». Леонід Рисухін наголосив, що співпраця між Фондом та ФПУ в 2013 році мала конкретні практичні результати. «Завдяки активній роботі в рамках підписаної спільної Угоди в минулому році до реалізації державних житлових програм були залучені кошти роботодавців, які бажали забезпечити житлом своїх працівників, – зазначив він. – Яскравим прикладом є пілотний проект щодо забезпечення житлом працівників Львівської залізниці. Маємо надію, що цюгорію позитивний досвід підтримають і інші підприємства України».

НОВИНИ

ПІДТРИМКА

МІЖНАРОДНА СПІЛЬНОТА РЕАГУЄ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

МКП ТА ЄКП

У листі солідарності з трудящими і народом України від Міжнародної конфедерації профспілок та Європейської конфедерації профспілок йдеться про те, що профспілки багатьох країн світу висловлюють свою солідарність із трудящими України, з українським народом і просять лідерів національного профспілкового руху передати від МКП і ЄКП слова щирої підтримки українського народу і гордості за нього, співчуття тим, хто втратив родичів і друзів, а також сподівання, що в Україні пануватиме повага до людської гідності, прав людини та інтересів громадян.

ВСЕЄВРОПЕЙСЬКА РЕГІОНАЛЬНА РАДА

Всеєвропейська Регіональна Рада зробила заяву з приводу ситуації та шляхів виходу з кризи в Україні. У заяві йдеться про те, що профспілки Європи протягом останніх декількох місяців уважно стежать за розгортанням подій в Україні. Європейські профспілки та міжнародний профспілковий рух запевняють, що підтримуватимуть свої українські членські організації в складні часи, щоб сприяти їх внеску в процес відновлення економіки та встановлення такої системи трудових відносин і соціальної політики, на яку український народ заслуговує і за яку бореться.

ВСЕСВІТНЯ СПІЛКА ХАРЧОВИКІВ (IUF)

IUF та її членські організації в Україні закликають тих, хто прийшов до влади завдяки народній революції, не забувати про соціальні прагнення народу України та обстоювати його справжні інтереси. Ці інтереси не полягають у пропонуванні жорсткої економії, скорочення соціальних витрат, лібералізації ринку праці або погіршення матеріального становища трудящих України. Такі заходи означатимуть не розвиток економіки України, а нове пограбування переважної більшості населення. IUF закликає міжнародний профспілковий рух підтримати зусилля профспілок України в боротьбі за мир, незалежність, цілісність та демократичні ідеали України, за гідні умови праці трудящого народу і за гідний рівень життя всіх мешканців країни.

СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ НІМЕЧЧИНИ

Правління Соціал-демократичної партії Німеччини на засіданні 10 березня в Берліні ухвалило заяву у зв'язку з конфліктом між Україною і Росією. У документі йдеться про те, що дії Росії щодо Криму є неприйнятними і несумісними з міжнародним правом. Будь-яка пряма або непряма підтримка екстремістських і сепаратистських сил підживляє безпечу і стабільність у Криму та інших регіонах України і має бути припинена.

ОФІЦІЙНО ЗАЯВА

На сайті Федерації незалежних профспілок Криму та Севастопольської міської ради профспілок 13–14 березня опубліковано звернення до членів профспілок із закликом підтримати незаконний референдум 16 березня в АР Крим і підтримати «возз'єднання Росії і Криму». У цьому зв'язку керівництво ФПУ заявляє, що такі дії членської організації суперечать колегіальному рішенням вищого профспілкового органу – Ради ФПУ, позиція якої полягає у тому, що наша країна, як унітарна, має бути цілісною, неподільною і незалежною згідно з Основним Законом – Конституцією України. Позиція Ради ФПУ отримала

широку підтримку міжнародних профспілкових організацій і громадськості. Порушення цілісності й суверенітету незалежної держави є ударом по єдності та солідарності національного профспілкового руху. ФПУ завжди у всіх своїх діях дотримується принципу ненав'язування спільнах політичної волі, особистих віросповідань. У цей складний і відповідальний для країни час такі дії Федерації незалежних профспілок Криму та Севастопольської міської ради профспілок посилюють дестабілізацію в державі і завдають шкоди профспілковому руху України. **КЕРІВНИЦТВО ФПУ**

НА ЧАСІ

ЩОДО «ЗАТЯГУВАННЯ ПАСКІВ»

Профспілки очікують від нового Уряду якісних позитивних зрушень, а не «затягування пасків» бюджетникам.

ВІННИЧЧИНА

У зверненні профспілок бюджетних галузей Вінниччини до Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка висловлюється стурбованість щодо намірів Уряду, які містяться у проекті Плану заходів з реалізації Програми діяльності Кабміну. Трудові колективи бюджетної сфери очікували від нового Уряду якісних позитивних зрушень. На жаль, інформація в ЗМІ свідчить про те, що «затягнути паски» передусім пропонують лікарям, учителям, бібліотекарям, держслужбовцям нижчої та середньої ланки. Профспілки вважають, що суспільно важливим завданням є не допустити, щоб запропоновані антикризові заходи стали новим детонатором соціального невдоволення, і закликають органи центральної влади шукати інші джерела наповнення державної казни, як-от запровадження реального податку на багатство та розкіш; підвищення рівня оподаткування бізнесових і так званих пасивних доходів; легалізація заробітної плати; детинізація зайнятості; жорсткий і прозорий контроль за витрачанням бюджетних коштів.

ДОНЕЧЧИНА

Профспілки Донбасу своїми солідарними діями готові підтримати ФПУ і домагаються надання профспілкам законодавчої ініціативи, що дасть змогу реально впливати на прийняття важливих рішень; недопущення безпелітійної готовності нового Уряду заради отримання кредитів МВФ виконати всі його вимоги щодо підвищення цін і тарифів на газ і комунальні послуги; збереження соціальних складових Держбюджету, так як їх зниження неминуче призведе до заморожування й так низької заробітної плати бюджетників, зниження соціальних гарантій для всіх категорій населення.

ЛУГАНЩИНА

Президія Федерації профспілок Луганської області у зв'язку зі складною політичною та соціально-економічною ситуацією в країні на своєму засіданні 12 березня прийняла рішення звернутися до в. о. Голови ФПУ Григорія Осового щодо необхідності невідкладно ініціювати зустріч Прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка з профспілками для обговорення питань, пов'язаних із забезпеченням захисту трудових і соціально-економічних прав і гарантій трудящих, недопущення соціальної несправедливості щодо незахищених верств населення та відновлення соціального діалогу.

ВУГІЛЬНИКИ

Президія Луганської територіальної організації Профспілки працівників вугільної промисловості України ухвалила звернення до всіх членів профспілок та шахтарів України, у якому закликала підтримати позицію щодо недопущення підписання Урядом договору з МВФ на «кабальних» умовах і звернулася до нового Уряду та Верховної Ради не приймати поспішних рішень, що можуть призвести до тяжких наслідків для України та її громадян.

ОСВІТЯНИ

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, підтримуючи програмні завдання Кабміну щодо створення передумов для всебічної модернізації держави на європейських засадах, запобігання зниженню рівня життя, відновлення у державі законності, посилення правового захисту громадян, забезпечення безумовного дотримання прав громадян на отримання якісної освіти, припинення практики необґрунтованого закриття шкіл, висловлює глибоку стурбованість окремими заходами, запропонованими Мінфіном у пропозиціях до проекту Плану заходів з реалізації Програми діяльності Кабміну, що їх оприлюднено у ЗМІ. Свій протест ЦК профспілки висловив у листі, який надіслано до Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка та міністра освіти і науки Сергія Квіта.

ПРОПОЗИЦІЇ

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ ЗАПРОПОНУВАВ АРСЕНІЮ ЯЦЕНЮКУ СОЛІДАРНІ ЦІЛІ

В. о. Голови ФПУ Григорій Осовий надіслав листа до керівника Уряду Арсенія Яценюка зі словами вдячності за відновлення практики запрошення представників профспілок і підприємців на засідання Уряду.

Як повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ, у листі також йдеться про те, що днями відбувся саміт Пан'європейської регіональної ради МКП, головним на порядку денному якого стало питання розгляду ситуації в Україні. Профспілковий саміт одностайно прийняв Заяву щодо ситуації та шляхів виходу з кризи в Україні. У ній зазначається, що для виходу з кризи потрібна «загальнонаціональна мобілізація і стійкий суспільний консенсус».

ФПУ поділяє точку зору європейських профспілок, що «соціальний діалог з профспілками та організаціями роботодавців, як і громадянський діалог, життєво необхідні для того, щоб зробити реформи стійкими і легітимними». У зв'язку з цим ФПУ підтримує рішення щодо

створення урядових комітетів із включенням до їх складу представників профспілок. Водночас висловили прохання доручити керівникам центральних органів виконавчої влади найближчим часом організувати зустрічі з представниками всеукраїнських профспілок з обговорення нагальних соціально-економічних питань. «За підсумками цих зустрічей за

вашою участю, шановний Арсенію Петровичу, проведу консультативну нараду з членами Президії НТСЕР та керівниками СПО об'єднань профспілок, на якій сформуємо солідарні цілі та консолідовані завдання з розв'язання актуальних поточних проблем і формування пріоритетів соціально-економічного розвитку», – йдеться у зверненні.

ПЕРСПЕКТИВА

НАЦБАНК І МІСІЯ МВФ В УКРАЇНІ МАЮТЬ ЗУСТРІТИСЯ З ПРОФСПІЛКАМИ

ФПУ звернулася до голови Нацбанку України та повідомила, що Європейські профспілки – учасники саміту Всеєвропейської регіональної ради МКП закликали ЄС і міжнародні фінансові інститути надати Україні допомогу для проведення реформ з ура-

хуванням соціальних аспектів, у тому числі прав людини і профспілок, щоб запобігти подальшій деградації умов праці та життя під час кардинальних змін. Запровадження заходів жорсткої бюджетної економії стане серйозною помилкою і поста-

вить Україну перед тривалою рецесією і дестабілізацією, йдеться у заяві саміту, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ. Для з'ясування умов і наслідків надання кредиту МВФ, передусім для найбільш незахищених

верств населення, ФПУ пропонує найближчим часом провести зустріч із представниками профспілок. Також ФПУ просить долучити її до консультацій між Нацбанком і МВФ у рамках широкого громадянського діалогу між владою і суспільством.

СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

СЕКВЕСТР БЮДЖЕТУ–2014 – РЕАКЦІЯ ПРОФСПІЛОК

З огляду на наміри Уряду переглянути Державний бюджет України на 2014 рік з метою урізання витратних статей, Федерація профспілок України звернулася до Кабінету Міністрів України.

ЯК ІНФОРМУЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, Федерація профспілок України закликала:

- не допустити зниження життєвого рівня населення України і рівня його соціального захисту;
- віднайти можливість подолання соціальної несправедливості не за рахунок урізання фінансування галузей бюджетної сфери, а шляхом залучення інших джерел наповнення державної казни (введення податку на багатство та розкіш,

підвищення рівня оподаткування нетрудових доходів, легалізація заробітної плати та зайнятості, жорсткий контроль за витрачанням бюджетних коштів тощо);

- забезпечити взаємодію сторін соціального діалогу при підготовці змін до Закону України

ФПУ вважає, що в бюджеті поточного року справді є чимало видатків, які слід скорегувати та перенаправити на цілі, що мають сьогодні першочергове значення. Проте це не має загрожувати зниженню основних соціальних стандартів і гарантій. Запропоновані Урядом антикризові заходи не повинні стати новим детонатором соціального невдоволення.

«Про Державний бюджет України на 2014 рік», враховуючи норми чинної Генугоди та положення Порядку участі представників сторін соціального діалогу у формуванні бюджетної політики, затвердженого Президією Національної тристоронньої соціально-економічної ради.

Зі зверненням ФПУ до Кабінету Міністрів України можна ознайомитися на офіційному сайті ФПУ (<http://www.fpsu.org.ua>).

ПІДСУМКИ

ЗВІТ АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ

В. о. голови Комітету Микола Бараш, доповідаючи 14 березня на розширеному засіданні АМКУ про результати діяльності у 2013 році, зазначив, що протягом звітного року органами Комітету виявлено та припинено 7704 порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Із них, зокрема, 3200 випадків зловживання монополієм (домінуючим) становищем (42% загальної кількості), 1940 – антиконкурентні дії органів влади (25% загальної кількості). Крім того, розглянуто 684 випадки порушень у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання та припинено 1259 порушень у вигляді недобросовісної конкуренції.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, минулого року Комітет почав широко застосовувати нову комплексну форму ознайомлення з конкурентним законодавством – проведення Днів конкуренції за участю державних уповноважених Антимонопольного комітету, керівників обласних територіальних відділень, керівників місцевих органів виконавчої влади,

органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості. Керівник Комітету акцентував увагу на співпраці з Федерацією профспілок України.

«Взаємодія з таким органом для профспілок є вкрай важливою, так як від Антимонопольного комітету залежить недопущення зростання цін при зговори виробників чи торговельних мереж, а також украй важливим є захист вітчизняних виробників від тиску монополій», – наголосив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк за підсумками засідання АМКУ.

ЕКСПЕРТИЗА

ПОСИЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

Наразі відповідними Комітетами Верховної Ради опрацьовується проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня соціального захисту ветеранів війни».

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, зазначений законо-

проект підготовлено Федерацією профспілок України спільно з Українською спілкою ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) у зв'язку з необхідністю по-

силення соціального захисту ветеранів війни, у тому числі воїнів-інтернаціоналістів та членів їхніх сімей, а також з нагоди відзначення Дня вшанування учасників

бойових дій на території інших держав та 25-ї річниці виведення військ колишнього СРСР з Республіки Афганістан. На початку березня Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією провів антикорупційну експертизу цього законопроекту і зробив висновок: у проекті не виявлено корупційних факторів, відтак документ відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

ДІАЛОГ

ПРОПОЗИЦІЇ МІНФІНУ СТОСОВНО ЗМЕНШЕННЯ ВИЗНАЧЕНИХ ДЕРЖАВОЮ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ПРАЦІВНИКАМ КУЛЬТУРИ ЗНЯТІ З РОЗГЛЯДУ КАБМІНУ

ЦК Профспілки працівників культури України інформує, що 17 березня відбулася зустріч міністра культури Євгена Нищука з головою Профспілки працівників культури України Людмилою Перелигіною.

Під час зустрічі Людмила Перелигіна акцентувала увагу на основних завданнях профспілки та її членських організацій у регіонах із захисту професійних, трудових прав та соціально-економічних інтересів членів профспілки; подальшому розвитку соціального діалогу та консолідованих дій соціального партнерів для вирішення соціально-економічних проблем галузі відповідно до чинних Генеральної та Галузевої угод; на пропозиціях Мінфіну, викладених у проекті Плану заходів щодо реалізації Програми діяльності Кабміну; головних проблемах працівників культури, зокрема, реалізації в повному обсязі статті 29 ЗУ «Про культуру», питанні оптимізації діяльності установ і закладів культури. Голова профспілки надала міністру пропозиції Всеукраїнської ради директорів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання), в т. ч. щодо поновлення права концертмейстерів і педагогів на пенсію за вислугою років. Також було наголошено на не-

допущенні зниження соціального статусу працівників культури. Міністр підтримав позицію профспілки щодо забезпечення економічних гарантій працівників галузі та запевнив голову профспілки, що не допустить порушення ЗУ «Про культуру», інших підгалузевих законів та погіршення умов оплати праці всіх працівників культури. Євген Нищук повідомив, що пропозиції Мінфіну, викладені в проекті Плану заходів щодо реалізації Програми діяльності Кабміну за рахунок зменшення доходів працівників культури, не знайшли підтримки присутніх на засіданні Уряду, зокрема міністрів соціальної політики та культури Людмили Денісової і Євгена Нищука. Також з принциповою позицією щодо недопущення порушення конституційних прав працюючих під час засідання Кабміну виступив в. о. Голови ФПУ Григорій Осовий. Відтак вищезазначені пропозиції Мінфіну стосовно зменшення визначених державою соціальних гарантій працівникам культури були зняті з розгляду Кабміну.

ЗАКОНОПРОЕКТ

ПРО РОЗВИТОК ТА ДЕРЖАВНУ ПІДТРИМКУ МАЛОГО І СЕРЕДЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

На розгляді ФПУ перебуває законопроект «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» (нова редакція).

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОВОІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АПАРАТУ ФПУ, з огляду на те, що положення цього законопроекту стосуються питань розвитку малого і середнього підприємництва, створення сприятливих правових умов для усунення бар'єрів і

негативних факторів на шляху реалізації підприємницьких ініціатив, забезпечення зайнятості населення та соціально-економічного розвитку держави в цілому, просимо висловити свою позицію та у разі наявності пропозицій і зауважень надіслати їх на електронну адресу: babich@fpsu.org.ua для узагальнення та підготовки відповіді.

СПІВЧУТТЯ

Профспілка працівників лісового господарства України висловлює щирі співчуття голові профспілки Степану Йосиповичу Кривов'язу з приводу тяжкої втрати – смерті матері **Анни Дмитрівни**.

РОЗМОВА З ГОЛОВОЮ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ІВАНОМ КАРПОМИЗОМ

Тетяна МОРГУН
«ПВ»

— Іване Івановичу, ситуація в країні, профспілка, зміна влади вносять корективи до всіх соціально-політичних процесів у суспільстві. Яким, на Ваш погляд, є на сьогодні стан соціального діалогу в області?

— Федерація профспілок області розглядає соціальний діалог як один з головних чинників запобігання соціальним конфліктам та забезпечення соціальної стабільності в регіоні. Ще задовго до прийняття Закону «Про соціальний діалог в Україні» в області було запроваджено механізм співпраці влади, роботодавців, профспілок задля піднесення ефективності соціального діалогу та колективно-договірної роботи. Порозуміння соціальних партнерів підтвердилося передусім ще 2005 року, коли голова обласної державної адміністрації підписав розпорядження «Про розвиток соціального діалогу та співпраці між органами виконавчої влади, профспілковими об'єднаннями та організаціями роботодавців області».

Треба сказати, що й усі наступні губернатори продовжували дію цього розпорядження. Відповідно, до складу колегії ОДА ввійшов голова ФПО, до колегій районних державних адміністрацій і виконкомів міських рад введено голів координаційних рад профспілок та організацій роботодавців, утворено координаційні ради профспілок, організації роботодавців, міські й районні тристоронні соціально-економічні ради. З того часу в усіх містах і районах області одними з перших в Україні укладаються тристоронні територіальні угоди. З ініціативи президії ФПО торік ухвалено розпорядження голови обласної державної адміністрації «Про додаткові заходи щодо розвитку соціального діалогу в області».

Нині триває робота з внесення змін до Закону «Про соціальний діалог в Україні» в частині створення тристоронніх соціально-економічних рад і укладення територіальних угод на рівні міст та районів. Можна сказати, що наша область у цьому плані випереджає Закон років на десять. І тут слід віддати належне спільній діяльності районних і міських організацій роботодавців та координаційних рад профспілок, серед голів яких найактивнішими є Л. О. Кузьмич (Камінь-Каширський район), Г. А. Дзєцько (Горохівський район), О. М. Розова (Володимир-Волинський район), Ю. І. Калістратов (м. Нововолинськ) та ін.

Переконаний, що вдосконаленню механізму соціального партнерства сприяє практика укладення відповідних угод і колективних договорів на територіальному рівні. Нині, крім обласної, районних і міських територіальних угод, укладаються й реалізуються низка двосторонніх обласних угод в окремих галузях, де соціальний діалог також на належному рівні. Тому щоразу й доходим висновку, що дієвий, конструктивний соці-

працюють та мають повне взаєморозуміння з обласним об'єднанням організацій роботодавців, зокрема його головою В. І. Цибульським. Очолюване ним підприємство ВАТ «СКФ «Україна», на якому трудяться понад тисячу людей, є прикладом соціальної відповідальності бізнесу, що успішно вирішує соціальні питання через колективний договір; це справді соціально орієнтоване підприємство. Загалом на багатьох підприємствах області, навіть в умовах економічної кризи, керівники зуміли зберегти кваліфіковану робочу силу і забезпечити своєчасну виплату зарплати, до того ж значно вищого рівня, ніж встановлений законодавчо чи передбачений галузевими угодами. Серед них ТзОВ «Модерн-Експо» (П. П. Пилипко), ТзОВ «Гербор-Холдинг» (О. В. Борбелюк), ВАТ «Волинь-Авто» (Ю. С. Корольчук), ВАТ «Луцьксантехмонтаж» № 536 (В. Г. Чорнуха).

Щодо утворення первинних профорганізацій, то практика показує, що соціальний захист вищий там, де укладено колектові, а колектові є переважно там, де

решенням профорганізацій є і в нашій області, особливо на приватних підприємствах. Для їх вирішення використовуються всі наявні для цього важелі: від соціального діалогу, укладення колективного договору до використання інших, законодавчо захищених методів.

— Ваша думка щодо шляхів піднесення ефективності профспілкового руху в області й загалом у країні. Що, на Ваш погляд, є необхідним для організації й фінансового зміцнення профспілок?

— Безперечно, профспілки декларують свою аполітичність. Разом з тим, останні події в країні й окремо в регіонах показали, що прикриватись цим принципом профспілкам не тільки не потрібно, а й небезпечно. Впевнений, що профспілка повинна висловлювати своє бачення всіх процесів, які є в суспільстві, й по можливості на них впливати.

Що ми маємо сьогодні? Профспілка там, де укладено колектові, а колектові є переважно там, де оздоровлення дітей, проводить культурмасову діяльність. Коли ж порушуються права працівників, пишуть скарги, притому до вищих профспілкових органів, ігноруючи первинну ланку.

Працівника захищає профспілковий орган, а кожен окремих член профспілки не відчуває своєї ролі в цьому процесі. Нам сьогодні потрібно виховати профспілкового бійця, який не запитуватиме: «А що я маю з профспілки?». Тому питання мотивації профспілкового членства висуватися чи не на перший план.

Як цього домогтись? Скажу, що соціальний діалог повинен бути на регіональному, галузевому та державному рівнях. На підприємстві ж відносини профспілки з роботодавцем мають бути не панібратськими, а суто діловими, щоб профком у будь-який час міг вказати роботодавцю на порушення закону.

Сьогодні треба включитися у перезавантаження всього профспілкового господарства, починаючи від первинної ланки, завершуючи ФІУ. Я почав би з організаційної роботи. Профспілка потрібна «чистка» своїх лав. Чомусь профспілкові органи побоюються скидати аморфний баласт, очиститись від споживацького підходу, меркантильних забавогаю частини їхніх членів. Потрібно провести переоблік членів профспілки, вести електронний облік, обмінювати профспілкові квитки. На часі подумати про підведення всіх профспілок під єдиний Статут, увести однакові підходи до фінансової діяльності. Не може нас не турбувати й робота з підготовки профспілкових кадрів.

Надалі потрібно всім переглянути виконання головного принципу діяльності профспілок — принципу солідарності та виробити єдині методи його виконання. Для цього необхідно поліпшити співпрацю та інформаційну діяльність між усіма профспілковими структурами, змінити ставлення до навчання профактиву.

Включитись у перезавантаження всього профспілкового господарства

альний діалог — один з головних векторів діяльності профспілок.

— Розкажіть, будь ласка, про досвід профспілок Волині щодо вдосконалення колектові роботи. Чи маєте якісь свої цікаві й дієві напрацювання в цій площині?

— Це питання на постійному контролі ФПО та членських організацій. У нашій області колектові процесом охоплено 85,3% облікової кількості штатних працівників — на кілька відсоткових пунктів вище, ніж у середньому по країні. Переважно більшість колектові укладено на тих підприємствах та в організаціях, де діють профспілки. Й завдяки грамотній попередній роботі та успішно проведеним переговорам у більшості укладених колектові внесено низку двосторонніх зобов'язань, що є вищими за встановлені чинним законодавством, Генеральною, галузевими та територіальними угодами! Колектові процесу приділяється значна увага під час навчання профспілкових кадрів і активів. Крім того, питання обговорюється й у телепрограмі «Захисненість». Досить сказати, що окремі райони

зуміли довести до 100% рівень охоплення колектові процесом основного кола підприємств, що звітують. Із соціальними партнерами досягнуто домовленості, а обласна тристороння соціально-економічна рада склала й ухвалила графік продовження згаданої роботи на 2014 рік.

— Що Ви могли б сказати стосовно соціальної відповідальності бізнесу на прикладі різного роду структур у вашій області? Чи мають місце складнощі з утворенням профорганізацій на тих чи інших підприємствах?

— Розпорядження голови ОДА з питань соціального діалогу, про яке я казав, без перебільшення було кроком назустріч профспілкам, спонукало інші сторони до таких самих дій. Чого вартий лише один його пункт, адресований керівникам органів виконавчої влади: «організувати роботу із створення первинних профспілкових організацій на підприємствах і в організаціях, де вони відсутні, незалежно від форм власності».

Передусім хотів би зазначити, що профспілки області добре спів-

діє профорганізація. Принагідно хочу навести слова відомого в області керівника сільгоспідприємства «Угринів» А. А. Турака, який на зустрічі з профактивом сказав: «Роботодавець, якщо не є шахраєм, має сам бути зацікавленим у укладенні колектові».

Я завжди навожу як приклад спільне підприємство з іноземними інвестиціями Луцького району «Фромберг енд Шуберт», де колесо між адміністрацією і «кмішенково» радою трудового колективу був укладений формальний колектові, який крім зобов'язань і цілого комплексу штрафів нічого працівникові не давав. Лише після того, як за межами підприємства була створена профорганізація й не без втручання регіонального профоб'єднання проведено переговори та укладено справжній, гідний наслідування колектові, що передбачає низку положень, соціальних пільг, компенсацій у сфері оплати праці, зайнятості, охорони праці, вдалося перекопати керівника підприємства, німецького інвестора, що з профорганізацією потрібно рахуватись.

Як і скрізь, проблеми із ство-

РОСІЯ: У НЕВИННОМИСЬКУ ОСВІТЯНИ ПІДБИЛИ ПІДСУМКИ РОБОТИ

Відбувся пленум Невинномиської міської незалежної профспілкової організації освіти і науки, членської організації міжрегіональної профспілки працівників освіти «Учитель», на якому було підбито підсумки роботи міському за 2013 рік.

Про проведену за звітний період роботу, завдання міської незалежної профспілкової організації працівників, студентів, учнів

установ та організацій освіти і науки в поточному році розповіла її голова Тамара Кучерява. Найбільш важливі напрями діяльності – захист соціально-трудових прав спільчанин, взаємодія з органами виконавчої та законодавчої влади, громадськими організаціями (жіночою радою, радою ветеранів). Тамара Кучерява навила статистику чисельності профспілкових лав, що свідчить про

певну стабільність міської профспілкової організації.

За підсумками обговорення учасники пленуму прийняли постанову, в якій закріпили комплекс заходів, спрямованих на активізацію діяльності профактиву із захисту трудових прав та інтересів педагогів в умовах реформування галузі, врахувавши при цьому внесені пропозиції та доповнення.

АЗЕРБАЙДЖАН

У МІНІСТЕРСТВІ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ СТВОРЕНО ПЕРВИНКУ

У Баку відбулася установча конференція первинної профспілкової організації міністерства з надзвичайних ситуацій Азербайджану. Вступним словом її відкрив голова Конфедерації профспілок Азербайджану, депутат Міллі Меджлису Саттар Мехбалієв. Голова КПА зазначив, що тривалий час Конфедерація проводила підготовчу роботу щодо створення в міністерстві з надзвичайних ситуацій первинної профспілкової організації. КПА прагнула здійснити свої законні обов'язки із захисту соціально-економічних інтересів співробітників міністерства, надання допомоги в організації роботи з охорони праці та здоров'я, відпочинку членів колективу. На установній конференції первинки було ухвалено постанови про створення профспілкової організації й обран-

ня керівних органів та ревізійної комісії, затверджено Статут організації та прийнято рішення про вступ до складу Конфедерації профспілок Азербайджану.

У заключному виступі Саттар Мехбалієв наголосив, що профспілкова організація всіляко сприятиме працівникам у захисті їхніх трудових і соціально-економічних інтересів, привітав співробітників із створенням своєї профспілки, побажав обраному профспілковому активу успіхів у подальшій роботі.

Головою профспілкового комітету був обраний заступник завідувача міжнародного відділу міністерства Мехман Ісмаїлов.

У роботі конференції взяв участь заступник міністра з надзвичайних ситуацій Азербайджану, генерал-лейтенант Фаїк Тагі-заде.

КОРОТКО

ХОРВАТІЯ | У країні відбувся страйк солідарності працівників бюджетної сфери, учасники якого на кілька годин припинили свою діяльність на знак солідарності із 70 тис. трудящих, яким не виплатили заробітну плату. Підставою для акції стала невплата 25 зарплат службовцям оздоровчого центру в м. Ліпик, що на сході країни, а також 6 зарплат співробітникам приватного амфітеатру в м. Пула.

ГРЕЦІЯ | Працівники всіх портів країни провели 24-годинний страйк на знак протесту проти наміру уряду продати контрольний пакет акцій порту Пірей. Федерація профспілок працівників портів Греції організувала мітинг на центральній площі Афин Кластмонас та провела ходу до парламенту.

АВСТРАЛІЯ | Профспілка Transport Workers Union погрожує страйками австралійської авіакомпанії Qantas, яка оголосила про те, що вона скоротить 5 тис. робочих місць протягом трьох років. Представники профспілки зустрілися із менеджментом перевізника та провели переговори щодо скорочень, яким підлягають 1500 управлінських та неуправлінських посад, а також певна кількість робітників, що обслуговують літаки. Національний секретар Transport Workers Union Тоні Шелдон звернувся до уряду з тим, щоб влада зустрілася з керівництвом авіакомпанії для здійснення спільних заходів, що дозволять уникнути скорочень.

НІМЕЦЬКИНА | Страйк співробітників служби безпеки в аеропорту Франкфурта Flarpot став причиною скасування 50 рейсів та затримки тисяч пасажирів, створивши хаос в одному з найбільших транспортних вузлів Європи. На заклик профспілки Verdi, близько 5 тис. працівників, які займаються обстеженням пасажирів, перевіркою багажу та вантажів, вийшли на акцію протесту з вимогою збільшити заробітну плату.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

ІМО ВНЕСЛА ПОПРАВКИ ДО КОНВЕНЦІЇ ПДНВ

У штаб-квартирі Міжнародної морської організації (ІМО) в Лондоні відбулася перша сесія Підкомітету з людського фактора, підготовки та несення вахти, відповідального за розробку, вдосконалення та погодження заходів і методичних матеріалів для підготовки моряків. У роботі підкомітету взяли участь делегації держав-членів ІМО, а також представники міжнародних організацій.

У ході сесії підкомітет переглянув і погодив курси «Початкова підготовка з вантажних операцій на нафтоналивних танкерах і хімовозах», «Початкова підготовка з вантажних операцій на танкерах, що перевозять скраплені гази», «Підготовка оператора Глобальної морської системи зв'язку під час лиха та для забезпечення безпеки» (ГМСЗБ), «Підготовка оператора обмеженого району ГМСЗБ», а також підготував Керівництво для розробки, аналізу та затвердження типових навчальних курсів з метою формування стандартизованого підходу до цього процесу. Сьогодні велика увага приділяється екологічним аспектам, але захист навколишнього середовища не може здійснюватися за рахунок зниження безпеки.

Підкомітет розробив проект поправок до глави V Міжнародної конвенції з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (Конвенція ПДНВ) та Кодексу з підготовки і дипломування моряків та несення вахти (Кодекс ПДНВ), що належать до Кодексу з безпеки суден, які працюють на газі або паливі з низькою температурою згоряння, а також проект тимчасового Керівництва з підготовки моряків на суднах, які використовують газ або інше паливо з низькою температурою згоряння.

У 2014 році підкомітет планує завершити роботу над Міжнародним кодексом для суден, що здійснюють плавання в полярних морях (Полярний кодекс), який регламентує вимоги до суден і моряків, а також висвітлює особливості та труднощі такого плавання.

Міжнародна конвенція з підготовки і дипломування моряків та несення вахти укладена сторонами задля сприяння посиленню охорони людського життя і збереження майна на морі, а також захисту морського середовища шляхом установа, за спільною згодою, міжнародних норм підготовки і дипломування моряків та несення вахти.

Підкомітет розробив проект глави 13 Полярного кодексу «Екіпаж і підготовка», де встановлюються функціональні вимоги до моряків, вид підготовки (початкова чи розширена) для судноводіїв залежно від типу судна та льодових умов плавання, а також вказується на необхідність ознайомчих процедур для всіх членів екіпажу відповідно до призначених обов'язків.

Відповідно до процедур ІМО, документи, підготовлені підкомітетом, будуть направлені на затвердження 93-ї сесії Комітету з безпеки на морі, яка відбудеться 14–23 травня 2014 року.

Наступна сесія Підкомітету ІМО з людського фактора, підготовки та несення вахти відбудеться у лютому 2015 року.

МОЛДОВА

ПРОФСІЛКИ ЗАКЛИКАЮТЬ MONOLIT CONSTRUCT ДО ДІАЛОГУ

Федерація профспілок робітників сфер будівництва та промисловості будівельних матеріалів Молдови SINDICONS вимагає від фірми Monolit Construct припинити чинити тиск на своїх працівників.

За словами голови Федерації Віктора Талмача, була отримана заява від робітників і профспілки Monolit Construct, в якій йдеться про здійснення тиску на них керівництвом компанії. «Ми закликаємо керівників компанії припинити чинити тиск на своїх співробітників, не примушувати членів профспілки виходити з її складу, забезпечувати гідні умови праці, укладати колективний договір та вдосконалювати індивідуальні трудові угоди відповідно

до чинного законодавства», – заявив Віктор Талмач під час зустрічі з директором Monolit Construct Петру Бурджу. Керівництво Федерації зазначило, що поведомило про ситуацію в Monolit Construct міжнародні профільні профспілкові організації, після чого Міжнародна федерація профспілок робітників будівельної та деревообробної індустрії направила листа прем'єр-міністру Молдови Юріє Лянке з проханням посприяти у вирішенні конфлікту.

Чого не вистачає українським перевізникам?

6 березня відбулася зустріч представників автодорожньої галузі країни з міністром інфраструктури України Максимом Бурбаком, на якій обговорювалися шляхи вирішення проблемних питань щодо подальшого розвитку пасажирських та міжнародних вантажних перевезень, підприємств дорожніх господарств.

Тетяна РУБАН
«ПВ»

У заході взяли участь голова Федерації роботодавців транспорту України Орест Климпуш, президент Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України Леонід Костюченко, голова Всеукраїнської громадської організації «Українська асоціація перевізників» Сергій Пачесюк, президент Всеукраїнської асоціації автомобільних перевізників Ігор Шкіря, голова Профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України Олег Хмарний, голова Всеукраїнської незалежної профспілки працівників транспорту Віктор Гербеда, голова Профспілки таксистів України Василь Попик, керівники автомобільних і дорожніх підприємств, представники обкомів галузевої профспілки, громадських організацій, народні депутати.

Учасники зустрічі порушили низку актуальних проблем автотранспортної галузі, що виникають в автотранспортників і дорожників на місцях. Це і прийняття нових законів та оновлення рухомого складу, організаційні питання, габаритно-ваговий контроль, державні перевірки, нелегальні перевізники, будівництво й ремонт автошляхів тощо. Представники з регіонів нарікали на великий пакет документів, який їм доводиться погоджувати в різних інстанціях, щоб отримати дозвіл на перевезення. Чимало було скарг на питання прозорості проведення тендерних конкурсів у сфері пасажирських перевезень і неналежну роботу Укртрансінспекції.

Президент Асоціації міжнародних автомобільних перевізників України Леонід Костюченко пору-

**ОЛЕГ ХМАРНИЙ,
ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ
АВТОДОРОЖНИКІВ
УКРАЇНИ:**

«Міністерство, яке створювалося для формування політики в автомобільному транспорті, дорожньому будівництві, досі не має тієї самої політики. Тому сьогодні відсутні державні програми розвитку доріг загального користування, автомобільного транспорту, безпеки дорожнього руху».

шив питання необхідності вдосконалення прозорої процедури розподілу та видачі одноразових та багаторазових дозволів Європейської конференції міністрів транспорту (ЄКМТ) для здійснення міжнародних автомобільних перевезень вантажів територіями іноземних держав, створення економічного механізму оновлення рухомого складу учасників асоціації транспортними засобами високих технічних та екологічних стандартів, удосконалення процедури зважування вантажних транспортних засобів.

Не залишається осторонь проблем галузі й Профспілка автодорожників. Голова профспілки Олег Хмарний гостро критикував роботу Міністерства інфраструктури, що так і не спроможалося стабілізувати ситуацію. Недбале ставлення держави до людини праці, малого бізнесу та бізнесменів призвело до того, що автодорожні підприємства майже припинили свій розвиток. «І причина тут не стільки геополітична, скільки внутрішня. Міністерство, яке створювалося для формування політики в автомобільному транспорті, дорожньому будівництві, досі не має тієї самої політики. Тому сьогодні відсутні державні програми розвитку доріг загального користування, автомобільного транспорту, безпеки дорожнього руху», – наголосив Олег Хмарний.

Потребує невідкладного реагування з боку держави й дорожня галузь. Сьогодні дорожники роблять усе можливе для того, щоб забезпечити колективи роботою, за виконання якої держава заборгувала майже 4 млрд гривень. Із початку року працівники галузі не отримали жодної копійки заробітної плати.

Олег Хмарний разом з громадськими організаціями звернувся до учасників зустрічі з пропозицією

підготувати заходи щодо врегулювання проблемних питань галузі, зокрема для покращення ситуації дорожньої інфраструктури створити Дорожній фонд України з метою забезпечення цільового використання коштів та стабільного фінансування дорожнього господарства.

У своєму виступі міністр інфраструктури Максим Бурбак розповів про подальші кроки уряду щодо розвитку автомобільної галузі та дорожнього господарства. За словами очільника Мінінфраструктури, в майбутньому уряд запровадить прозорі правила роботи для малого та середнього бізнесу, зокрема в транспортному секторі економіки, з двосторонньою безумовною відповідальністю як держави, так і підприємств. «Наше завдання – економічне відновлення через реструктуризацію економіки шляхом створення належних умов і правил гри для цих підприємств, коли держава виконує свої зобов'язання, а бізнес свої. Сьогодні уряд здійснюватиме непопулярні кроки задля подолання глибокої суспільної кризи в державі. Формування нової системи влади базуватиметься на принципах верховенства права, прозорості та відкритості діяльності органів державної влади. Треба викоринити корупцію, повернути віру людей у державу», – зазначив Максим Бурбак. Міністр також наголосив, що наразі за відсутності фінансування влада не даватиме багато обіцянок про розгортання нових інфраструктурних проєктів, будівництво доріг чи закупівлю рухомого складу. Прийнято рішення про жорстку економію бюджетних коштів.

І надалі залишається гострим питання формування тарифів на проїзд. З одного боку, збори зростають, а тарифи не підвищуються, не компенсуються витрати автомобільним

перевізникам за перевезення пільгових категорій громадян, а якщо навіть і компенсуються, то в доволі мізерних сумах, що не покривають збитків. З іншого боку, підвищення тарифів спричинить значне невдоволення серед населення. У ході дискусії Максим Бурбак запропонував скасувати пільги, натомість надавати адресну допомогу громадянам, які мають право на безкоштовний проїзд у громадському транспорті.

Однією з болісних проблем є наявність на ринку транспортних послуг значної кількості нелегальних перевізників. Така ситуація не тільки позбавляє бюджет країни доходів, а й становить серйозну небезпеку для життя та здоров'я пасажирів. Нелегали використовують для перевезень переобладнані вантажні автобуси або списані мікроавтобуси, спричиняючи ДТП з людськими жертвами.

Враховуючи заклики влади до відкритого діалогу, керуючись інтересами роботодавців та колективів транспортної галузі ФТРУ, АСМАПУ, Українська асоціація перевізників та галузева профспілка очікують від Мінінфраструктури вирішення низки нагальних проблем, зокрема викоринення корупції на всіх рівнях влади, зменшення надмірного фіскального, адміністративного та податкового тиску, а також невідкладних дій щодо стабілізації національної валюти та зменшення вартості кредитних ресурсів, реформування судової та правоохоронної систем, посилення безпеки бізнесу. Учасники зустрічі також закликали владу активізувати взаємодію з громадськими галузевими об'єднаннями, продовжити практику фахових консультацій з громадськістю, зокрема щодо кадрової політики, програмних і нормативно-правових питань.

**Майже
4 млрд грн
ЗАБОРГУВАЛА
ДЕРЖАВА
ДОРОЖНИКАМ
ЗА ВИКОНАНІ
РОБОТИ**

**Raïsa
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Україна готова до «шокової терапії»

Державна скарбниця розграбована, бюджет – із шаленим дефіцитом, казна порожня. Такі реалії озвучив під час свого призначення у парламенті Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк. На його переконання, нині Україна переживає найглибшу за всю історію незалежності економічну, соціальну та політичну кризу. Тож кожному слід готуватися ще міцніше затягти паски. Що насправді означатимуть ці жорсткі реформи і як українцям пережити складний період? Про це на шпальтах нашого видання розмірковують експерти, політики, економісти, зарубіжні фахівці.

СПАДЩИНА ПІСЛЯ «ПОКРАЩЕННЯ»

Навіть ті, хто не має втрачати оптимізму, наголошують, що Україна нині перебуває на порозі економічної катастрофи, від якої до повного краху – лише кілька кроків. Фактично держава після термінової ревізії визнала себе банкрутом. Тож серед перших і головних викликів новопризначеного уряду – фінансова стабілізація і неймовірні зусилля, аби втримати країну від дефолту. Якщо впровадимося з цими проблемами, можна буде говорити про реструктуризацію національної економіки.

Про жахливу спадщину після обіцяного попередніми можновладцями покращення чесно заявив виконавчач обов'язків глави держави Олександр Турчинов: «На тлі підйому світової економіки українська котиться у прірву і перебуває у переддефолтному стані. Оздоровлення економіки – це місія нової команди, яка остаточно буде сформована після президентських виборів. Завдання нового уряду – зупинити сповзання країни у прірву, стабілізувати валютний курс, гарантувати своєчасні виплати зарплат, пенсій, стипендій, повернути довіру інвесторів, сприяти розвитку підприємств і створенню нових робочих місць».

Уряд планує переглянути державний бюджет і заощадити близько 65–80 млрд грн.

Однак як гарантувати виконання того, чого насправді не існує? Державна казна зяє дірками. Макроекономічні параметри, закладені до бюджету на нинішній рік, не відповідають реаліям з точки зору економічного зростання, інфляції, дефіциту державного бюджету. Директор Центру світової економіки і міжнародних відносин НАНУ Олег Устенко закликає переглянути цифру дефіциту бюджету, бо, на його думку, маємо всі передумови, що цьогоріч дефіцит держбюджету може значно перевищити песимістичну позначку в розмірі 5% ВВП.

На нежиттєздатності основних бюджетних показників наголошує у коментарі Forbes економіст Міжнародного центру перспективних досліджень Олександр Жолудь. «Той бюджет, який було прийнято на початку року, має завищені плани доходів. Він не виконується, тому витрати робити немає з чого. Потрібно знизити і доходи, і витрати, щоб не було великого дефіциту і бюджет реально виконувався», – переконаний експерт. Як це втілити в життя, обговорювали на Екстремому економічному саміті для України, який відбувся у столиці 12 березня за ініціативи Міністерства економічного розвитку й торгівлі. Колишні міністри економіки країн Євросоюзу, а також Грузії поділилися досвідом реформування у своїх країнах, пропонували рецепти для оздоровлення української економічної ситуації. До честі учасників саміту, вони більше говорили про переваги шокової терапії для країни в цілому й пропонували «адаптовані» заходи для нинішнього стану економіки України. Один із поважних гостей, щоправда, заявив: «Ми вже в шоку, однак терапії поки що не спостерігаємо».

Стосовно глибокої кризи в Україні, експерти одностайно наголосили, що основними її проблемами є корупція і зарегульованість. Аналітики вважають, що позбутися цих проблем можна, якщо зважитися на непопулярні кроки і жорстко покарати винних.

ЧОГО ЧЕКАТИ ВІД ПРОГРАМИ УРЯДУ?

«План дій» нового уряду написаний нашивидкуруч. Деякі експерти вже піддали його критиці. Однак більшість аналітиків вважає такий крок своєчасним і наголошує, що план діяльності Кабміну дасть позитивні результати за умов прозорості. Суспільство, навчене негативним досвідом, контролюватиме уряд, і він має це усвідомлювати, відтак зважати на критику на свою адресу. У свою чергу, уряд має пояснити громаді, чому зважується на такі кроки, у тому числі на непопулярні.

Що пропонує новий склад уряду? Найперше – жорстку економію бюджетних коштів. Цей розділ програми передбачає відмову від кількох соціальних державних програм, без яких Україна поки що може обійтися. У планах міністрів також скасування пільг і субсидій. Уряд обіцяє у найближчий час переглянути цю статтю видатків із державного бюджету, аби визначити їх реальну соціальну цільність.

Громадськість з надією сприймає готовність нового складу уряду протидіяти корупції. Якщо ця боротьба, звісно, виявиться не лише на словах. В усякому разі, уже з перших днів створено антикорупційне бюро, яке, на переконання ав-

Режим жорсткої економії, запропонований урядом, у першу чергу позначиться на простих громадянах

Станом на лютий 2014 року, залишок коштів на Єдиному казначейському рахунку становив 4,3 млн грн, при тому, що несплачені платіжні доручення – майже 10 млрд грн.

грунтованих. Зараз вони нижче собівартості й дотуються з державного бюджету. Якщо кредити вдасться отримати, тарифи зростуть. Як відчутно? Точної цифри допки не називають. За розрахунками незалежного експерта енергоринок Валентина Землянського, тарифи зростуть більш ніж удвічі. Щоправда, пан Землянський замовчує необхідність підвищити ще й якість надання послуг.

Більшість аналітиків уже готові представити на «розгляд громадськості» дані про те, скільки заощадить бюджет, якщо припинити підвищувати пенсії і зарплати бюджетникам. Називають цифри від 12 до 15 мільярдів гривень. Кажуть, Україна повинна буде захистити малозабезпечених громадян у разі отримання кредиту МВФ. Та поки що на словах. Тільки зрідка лунають голоси про необхідність «пошуку інструментів соціального захисту», бо це вже не питання МВФ, це наші внутрішні проблеми.

Як українцям вживати у реаліях запропонованого режиму? Цю тему нещодавно порушували на зустрічі міністра соціальної політики Людмили Денісової з представниками профспілкових організацій. Учасники зустрічі дійшли згоди, що тільки спільними зусиллями можна поліпшити й удосконалити соціальний захист громадян, забезпечити стабільність соціальних виплат.

Свою позицію оприлюднила і Федерація профспілок України. На переконання її лідерів, непопулярні реформи мають бути прийняті суспільством, стати зрозумілими для усього без винятку населення України.

Тим часом світова спільнота трохи збентежена поспішністю заяв Києва щодо співпраці з МВФ, хоча й розуміє бажання співпрацювати з провідними глобальними фінансовими установами. «Однак економічна політика має бути вираженою і спиратися на продумані національні інтереси», – заявив економіст банку Goldman Sachs (США) Майкл Бретман.

Національні експерти реформам соціальної сфери схильні відводити другорядну роль. Аналітики стверджують, що спершу треба запустити економіку, а потім вдаватися до соціальних реформ, позаяк в умовах економічної кризи вони будуть спрямовані на те, аби мінімізувати всі соціальні витрати. А це означає, що паски належить затягувати всім. Що міцніше, то ліпше.

торів такої ідеї, протидіяти корупції передусім у вищих ешелонах влади.

Показовим експерти вважають той факт, що режим жорсткої економії уряд пропонує почати із себе. Кабінет Міністрів погодився на тотальний контроль з боку суспільства за використанням бюджетних коштів на утримання державного апарату. Зокрема, міністерствам і відомствам заборонено купувати формений одяг, ноутбуки, автотранспорт, оплачувати мобільний зв'язок, робити ремонти, оплачувати чартерні рейси, створювати нові бюджетні установи, збільшувати чисельність працівників, заповнювати вакансії і видавати грошові винагороди чиновникам. Уряд також скоротив кількість заступників міністра до трьох, включаючи його першого заступника. Крім того, на кожне міністерство залишили по одному черговому автомобілю,

а парк у понад 1,5 тис. автомобілів буде оцінено і продано на аукціонах під контролем громадськості. В усякому разі, так було задекларовано одразу після призначення нового складу уряду.

Серед позитивних новацій – курс на демонаполізацію економіки. Кабмін обіцяє розширити свободу підприємницької діяльності та скоротити функції адміністративного регулювання економіки.

Уряд має намір вдатися і до непопулярних кроків: підвищити ціну на газ, комунальні тарифи, урізати соціальні гарантії. Як заявив Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк, держава не має іншого виходу, а всі запропоновані заходи впроваджуватимуться виключно задля стабілізації економіки і для її розвитку в майбутньому.

Від реальних кроків нового уряду залежить дуже багато. Найперше, чи підтримає політику влади народ? Політолог

Тарас Лутчин вважає, «якщо ж влада знову все тільки декларуватиме і «заговорюватиме» – нічого не вийде. Якщо ж влада закотить рукави, почне працювати разом і досягатиме результатів, – це вже перемога Майдану. Інакше – знову народний гнів, що може погано закінчитися для всіх».

У ЗОНІ РИЗИКУ – СОЦІАЛЬНА СФЕРА

Режим жорсткої економії, запропонований урядом, у першу чергу позначиться на простих громадянах. Вимоги МВФ для надання кредиту – незмінні: скорочення соціальних витрат, підвищення пенсійного віку, скасування галузевої державної підтримки, підвищення тарифів на газ для населення і комуналку до економічно об-

ЧИ ЗВАЖИМОСЯ НА ПОЛЬСЬКИЙ ВАРІАНТ?

У 1990-х роках, аби витягнути Польщу з убогості соціалізму, тодішньому віце-прем'єру Лешеку Бальцеровичу довелося вдатися до так званої «шокової терапії». Тоді поляки зненали цього реформатора. Натомість нині його обожнюють. У липні 2007 року аналітичний центр European enterpris institute (Брюссель) удостоїв Бальцеровича титулу «найбільшого реформатора в країнах Єврозоні». Самі поляки переконані, що без Бальцеровича

шлях Польщі до Єврозоні був би довшим, або взагалі не відбувся. Тоді високопосадовець запропонував власний план шонайшвидшого переходу від планової державної економіки до ринкових відносин і верховенства приватної власності. Комплекс реформ дістав назву «План Бальцеровича», але частіше його називають «шоковою терапією» для економіки. План передбачав суворе обмеження інфляції, приведення до рівноваги протягом року держав-

ного бюджету, товарного та грошового ринків, переведення всіх сфер економіки на ринкові відносини. Для цього підвищувалися роздрібні ціни, скорочувалися бюджетні дотації, обмежувалися грошові доходи, а для підприємств запроваджувався частковий внутрішній обіг золотого і встановлювався його єдиний курс. Щойно реформи почали втілюватися в життя, енергоресурси для населення подорожчали вчетверо. Зростали ціни і безробіття. На ті

такої кризи команда Бальцеровича витіснила державу з реального сектору економіки. Ключовим етапом польської перебудови стала стрімка приватизація. Вже за два роки в руках корпоративного сектору опинилося 45% усієї промисловості. Люди, що лишилися без роботи, зважувалися відкрити власний бізнес, бодай маленький. Нині у Польщі навіть у малоосвічених сільських мешканців є широкі можливості для ведення бізнесу. А міжнародна спільнота, побачивши

переваги «шокової терапії», додатково виділила Польщі понад три мільярди доларів на підтримку малого та середнього бізнесу. І жодної копійки цього траншу поляки не «проїли», а вклали у подальший розвиток своїх виробництв.

Чи готові українці після падіння влади Януковича до схожих жорстких реформ? Чи усвідомлюють, що лише в такий непопулярний спосіб можуть виборозитися із глибокої економічної прірви?

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА | РЕОРГАНІЗАЦІЯ

ЗБЕРЕГТИ СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Загроза скорочення вже тривалий час непокоїть працівників ПАТ ДТЕК «Західенерго». За два роки від початку реорганізації в цьому колективі звільнено майже три тисячі трудівників. Насамперед скорочення проводиться шляхом переведення структурних підрозділів Бурштинської, Добротворської, Ладжинської та інших регіони за межі області.

Сергій ЛИЗАНЧУК

– залишити штатний розпис Бурштинської ТЕС станом на 01.01.2012 року;

– укладати новий колективний договір лише за умови підписання нової Галузевої угоди;

– керівництву ДТЕК взяти під особливий контроль питання виконання пунктів колективного договору Галузевої угоди щодо підвищення рівня заробітної плати для працівників Бурштинської ТЕС; при формуванні цього показника не прив'язуватись до середнього рівня заробітної плати;

на зайнятість вакансій на Бурштинській ТЕС громадянам України, працівникам ТЕС та місцевим жителям;

– доручити керівництву ДТЕК опрацювати питання з представниками Кабміну України щодо екологічного податку, що дало б змогу залишити 70 відсотків сум цього податку на місцевому рівні під захищену технічну програму для покращення екологічного стану довкілля міста Бурштин.

Згідно з Меморандумом, керівництвом ПАТ «ДТЕК Західенерго»

У результаті перемовин між ініціативною групою ТЕС і керівництвом ДТЕК вдалося домовитись про запровадження мораторію на переведення 300 працівників в інші структури, які перебувають поза штатом електростанцій.

– залишити гарантії, передбачені колективним договором товариства, жінкам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, самотніми матерями, дітями-сиротами та дітями-напівсиротами;

– забезпечити впровадження з 1 липня 2014 року єдиної системи добровільного медичного страхування працівників та пенсіонерів Бурштинської ТЕС;

– гарантувати переважне право

підтвердило, що працівникам товариства будуть залишені соціальні гарантії, передбачені колективним договором, а саме: жінкам, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення трирічного віку, самотніми матерями, дітями-сиротами та дітями-напівсиротами.

Тож сподіваймося, що після прийняття цього документа будуть збережені соціальні гарантії багатотисячного колективу Бурштинської ТЕС.

Проти такої зміни виробничої структури «Західенерго» виступають трудові колективи підприємств.

Як повідомив голова обласної ради профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості Василь Гриньків, відбулися переговори керівництва ДТЕК із трудовими колективами та профспілковим активом підприємств «Західенерго» та ремонтного персоналу теплоелектростанцій для вирішення цієї болісної проблеми.

Зважаючи на складну соціально-економічну ситуацію в країні, а також на ринку праці, профспілки звернулися до керівників ДТЕК, міської, обласної і всіх гілок влади не допустити знищення підприємства шляхом скорочення працівників ПАТ «ДТЕК Західенерго». Одним із підсумків досягнутих домовленостей став Меморандум про необхідність збереження гарантій соціального захисту працівників Бурштинської ТЕС, який буде укладено між керівництвом ПАТ «ДТЕК Західенерго» та трудовим колективом підприємства.

У цьому документі, зокрема, передбачається:

– зупинити запровадження змін в організації виробництва і праці Бурштинської ТЕС до 31.12.2014 року;

ЧЕРНІГІВЩИНА | РЕКОРД

НОВІ ЗДОБУТКИ

У ці березневі дні в Україні широко відзначається 200-річчя Великого Кобзаря. Студенти та викладачі Чернігівського національного педагогічного університету, який гордо носить ім'я найвідомішого українського поета, також долучилися до відзначення ювілею. Майже рік представники вищого навчального закладу за активної участі профспілкових організацій студентів і працівників готували масштабну акцію, приурочену до дня народження Тараса Григоровича Шевченка.

Віталій КОПИШ

Напередодні шевченківських свят під стінами університету зібралися студенти, викладачі, школярі та інтелігенція міста. На початку свята студенти у вишиванках презенту-

вали присутнім 20-метровий вишитий рушник, на якому зображено 20 найважливіших подій в історії України за два століття, що минули з дня народження Кобзаря. Ці події визначили шляхом опитування чернігівської молоді. Учасники заходу поклали квіти

Студенти педуніверситету встановили рекорд з одночасного декламування віршів Тараса Шевченка

до пам'ятника Тарасу Шевченку, встановленого біля університету. Потім присутні всі разом у 1450 голосів прочитали уривок з твору «Причина», відомий під назвою «Реве та стогне Дніпр широкий...». Непересічна подія була офіційно зареєстрована пред-

ставниками Національного реєстру рекордів України як наймасовіше одночасне виконання віршованого тексту вголос. До речі, попередній рекорд належав 500 мешканцям Кіровограда, які одночасно декламували вірш Володимира Сосюри «Любіть Україну».

ЗАКАРПАТТЯ | ПРОФНАВЧАННЯ

БУХГАЛТЕРИ ПРОФСПІЛКИ ОСВІТЯН СІЛИ ЗА ПАРТИ

Закарпатська обласна організація профспілки працівників освіти і науки України (голова Тетяна Повханіч) реалізує на практиці проект системного навчання профспілкових працівників та активу галузі. Цікаво, зокрема, пройшов семінар бухгалтерів міських і районних комітетів профспілки, профкомів вищів Закарпаття.

Сергій БАРАНЧИКОВ

Відкриваючи семінар, голова обласної організації профспілки Тетяна Повханіч наголосила на важливості профспілкового навчання різних категорій працівників та активістів на сучасному етапі. На питаннях бухгалтерсько-обліку, фінансової та податкової звітності в профорганізаціях, профспілкових виплат та їх оподаткування спинилася завідувача фінан-

совим відділом – головний бухгалтер обласної профспілкової організації працівників освіти і науки Ганна Янчук. Відбулася фахова дискусія з обговорених питань. Учасники семінару отримали методичні рекомендації обласної галузевої профспілки, які використовуватимуть у повсякденній роботі.

Підсумки семінару бухгалтерів підбила голова обласної організації профспілки галузі Тетяна Повханіч.

ЛУГАНЩИНА | КОНКУРС

ТАЛАНОВИТІ ЛАБОРАНТИ

У колективному договорі Сєверодонецького об'єднання «Азот» є спеціальний розділ, присвячений молоді. В ньому закріплено і проведення конкурсів професійної майстерності. Першим із них цього року стало змагання лаборантів аналітичного контролю.

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ

Лаборант – одна з основних робітничих професій хімічного підприємства, до того ж переважно – жіноча. Останнім часом серед її представників спостерігається все більше молоді. «Дівчата на ділі показали, що вони відмінно розуміються і на традиційних методах, і на новітніх дослідних підходах, які використовуються на сучасному виробництві», – розповів начальник центральної лабораторії, депутат міськради Володимир Коритний. Працюючи заступником голови профспілкового комітету підприємства, він багато зробив для розвитку трудового суперництва в багатотисячному колективі об'єднання. Його наступник – нинішній заступник голови профкому Ігор Абраменко зазначив, що в конкурсі гідно виступили представники лабораторій різного профілю. Але особливо показово проявили себе екологи. Перемогла в конкурсі лабо-

рант з обслуговування фізико-хімічної очистки стічних вод Юлія Бура. Людина вона різностороння і водночас – вірна своєму робочому покликанню. Життєвий девіз Юлії такий: «Немає сенсу в пошуку місця, де вам буде добре. Є сенс навчитися створювати це «добре» в будь-якому місці». Переможцям конкурсу на підприємстві, згідно з колективним договором, підвищують кваліфікаційний розряд. Усі призери отримують і вагомий премії. Тож було з чим привітати й лаборанта газу-і пилоуловлюючих установок Олену Рубашку, лаборанта цеху карбаміду, вулгелеамонійних солей Олену Решетняк. Вручаючи усміхненим дівчатам дипломи і троянди, голова комісії профспілкового комітету роботи з молоддю, член міськвиконкому Вадим Любченко нагадав, що кращим належить передавати свій досвід колегам. Власне, для того на містоутворюючому підприємстві і проводиться конкурс, які охоплюють багато професій.

НАША РОЗМОВА З ГЕНЕРАЛЬНИМ ПРОДЮСЕРОМ ТЕЛЕКАНАЛУ ТВІ ПРО ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ФОРМ ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ТА НОВІ ПРОЕКТИ КАНАЛУ

Вадим Гарнаєв: У нас в розробці чотири нові проекти

— Другий тиждень глядачі ТВі спостерігають переформатування денного ефіру телеканалу, тепер ведучі в студії практично цілий день працюють в он-лайн. Яка мета таких пертурбацій?

— Основне завдання – дати людям більше інформації. Не новин – а саме інформації. Такі ж завдання у ведучих нашого денного прямого ефіру – Паші Рольника та Кості Крупського. — Вони постійно працюють у парі?

— Ні, поки вони в студії вдвох, аби «притертися». Ідеї саджати в кадр двох чоловіків не було. Але ідея парного ведення, умовно кажучи «хлопчик – дівчинка», є. Можливо, ми до неї прийдемо.

— Як вам перші дні роботи нових ведучих?

— Мені – як глядачеві – подобається. Виходить жваво і цікаво.

— Вас не бентежить, що вони обидва, в принципі, радійники? (Паша Рольник і Костя Крупський мають солідний досвід роботи на радіостанціях. Костя десять років працював ведучим на «М'юзик радіо», Паша – працював на радіо «Ностальжі» та «Авто-радіо» – Ред.)

— Не бентежить. Ми шукали тих, хто може добре говорити. І ми таких людей знайшли. Ті, кого ми відібрали, на голову вище за всіх тих, що приходили на наші кастинги. Вони вселяють довіру. Відразу видно, що їм самим цікаво те, чим вони займаються в ефірі. І це відчувають глядачі.

— Але над форматом денного ефіру ви продовжуєте працювати?

— Звичайно, зараз усе відбувається в ручному режимі. Тому ми щовечора збираємося і обговорюємо минулий ефір. Я розумію, що поки «картинка» біднувата, простору недостатньо. Але ми, звісно ж, впоремося з цими проблемами.

— Як почуваються в прямому ефірі ведучі «старих» програм?

— Як з'ясувалося, частина ведучих не зовсім готова до роботи в прямому ефірі, але це все наживне. Зараз, фактично, глядачі спостерігають прямоефірні тракти. Ще немає налагодженого механізму. Але ми здатні змінюватися протягом одного дня.

— Новинний блок зміни торкнувся?

— Новин стало більше. До випусків, які виходять у нас о 12:00, 15:00 і 18:00, додалися випуски в 14:00 і 17:00. Нові випус-

ки трохи коротші – щоб не перервантужувати глядача. Це, швидше, дайджести, які мають тримати глядача в курсі, що відбувається саме в цей час. — Вечірній ефір лягає в концепцію денного он-лайн?

— Я б сказав, що вечірній і денний ефіри існують паралельно. Звичайно, зміни є й там – щоп'ятниці шоу Єгора Черенди «Сьогодні про головне» триває майже три години. Ми поки експериментуємо з нашими вечірніми ефірами – з наповненням, зі студією. Наша ідея – додати гостроти в ефір. Це не повинні бути «гладіаторські бої». Але це має бути максимально цікаво глядачеві. Поки що Єгор гасить конфлікти. І ми з ним у діалозі на цю тему. Хороший коктейль – це якісні інгредієнти. У нашому випадку – це і гості, і журналісти, які здатні ставити гострі запитання, і модератор соцмереж, який присутній на шоу. Але головна роль належить, звичайно, ведучому. Він повинен уміти дуже тонко відчувати настрій і у разі потреби гасити або додавати напругу. Я вірю, що в найкоротші терміни ця мета буде досягнута.

— А ранковий ефір? Там теж відбулися зміни?

— З «Ранковими курасами» все добре, якщо ви про це. Формат змінився, але тимчасово. Не всі жарти (і взагалі – жарти) в нинішній ситуації доречні. Тому ми перевели «Курасани» у формат цільної взаємодії з

аудиторією. Формат виявився вдалим, про це свідчать рейтинги. Але я також розумію, що ситуація буде змінюватися, інтерес до гострої політичної тематики поволі слабшати і потрібно буде повертати лег-

кий формат «Ранкових кураसानів».

— Які нові проекти запустить ТВі найближчим часом?

— Нині у розробленні чотири нових проєктів. «Універсальний спортсмен» з ведучим Сер-

гієм Бадюком. Це програма про здоровий спосіб життя, у якій будуть задіяні українські спортсмени.

Другий наш великий проєкт – це вечірнє шоу вихідного дня. Я б сказав, що це проєкт із сатиричним ухилом. Він зараз у розробленні. Ми поки не зібрали всю команду. Це буде «записний» проєкт, і готуватиме його доволі велика команда. Він потребує детальних сценарних проробок, буде великий продакшн і великий постпродакшн. Виходитиме ввечері в суботу чи неділю. Наступний проєкт – теж програма вихідного дня (ми ще не вирішили – ранкова чи денна). Вестиме її Марія Бурмака, позаяк ідея проєкту належить саме їй. Ідея полягає в тому, що Марія проживає весь день – із ранку до вечора – зі своїм героєм. Пілот вже відзнято, і він вийшов судовим. Фінальної назви проєкт ще немає. І, нарешті, програма про джаз з Олексієм Коганом.

Розраховуємо у квітні запустити відразу кілька цих проєктів. Ще є задум зробити окремо бізнес-новини. Але для цього потрібно знайти ведучого – професіонала в цій темі. Ну, і залишилася погода – вона тепер виходить у графіці, оскільки її ведуча Ірина Коваль стала мамою.

ВГОЛОС

Костя КРУПСЬКИЙ:

— Із самого початку, ще з кастингу, мені було комфортно і спокійно на телеканалі. Мабуть, це залежить від людей, які тут працюють. Хоча ми з Пашею відразу «пішли у бій», тобто у прямий ефір, і в мене поки не було достатньо часу для того, щоб роззнайомитися з колегами ґрунтовно. Загалом прямий ефір – особисто для мене найзручніший формат роботи. Він завжди розпочинається і закінчується вчасно. Та й під час самого процесу нудно не буває, адже я завжди маю бути в тонусі. Зрештою, ти завжди знаєш з чого розпочнеш, але, за великим рахунком, ніколи не знаєш, що ж буде далі... Тобто, з одного боку, ти не маєш права на якісь грубі помилки, а з іншого – «так це ж прямий ефір!», суцільна імпровізація... Тим не менше, в прямому ефірі почуваюся найкомфортніше. Це нагадує роботу на радіо, де так само треба «зв'язувати» одну подію з іншою, але там для цього час обмежений – 30 – 40 секунд. А зараз в мене є 5–7–10–15 хвилин! Іноді це здається вічністю...

Паша РОЛЬНИК:

— Це не перший мій досвід роботи в прямому ефірі. Однак на ТВі особливо подобається динаміка і свобода в ефірі. Знаєте, це коли я лише був на каналі, а тут, один колега з каналу сказав – тут класно, тому що тут можна практично все, тут не існує цензури, якихось табуованих тем чи персон. Можливо, це декого лякає, але я переконаний, що це гарна тенденція. Це можливість завжди тримати баланс, завжди показуючи, так би мовити, дві сторони однієї медалі. Це дає поле для маневрів нам, ведучим, і, звісно, підвищує інтерес глядача до інформації, яку ми подаємо. Хоча роботи дуже багато. І, за великим рахунком, я ще не акліматизувався. Та за тиждень, що я тут, це й неможливо. Головне завдання, яке я ставлю перед собою, – витримати темп і напругу он-лайн. По-суті, треба жити в он-лайні, до того ж, спілкуючись із глядачем так, аби йому було цікаво нас слухати і сприймати. Перший тиждень ми вели ефір на пару з Костею, а тепер ведемо окремо. Сподіваюся, у нас все вийде.

НАВЧАННЯ | ЗДОБУТТЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗНАТЬ

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА,
ПЕРЕПІДГОТОВКА, ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ БЕЗРОБІТНИХ

? Як здійснюється процедура професійного навчання, підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних?

Відповідно до ст. 35 Закону України «Про зайнятість населення» професійне навчання зареєстрованих безробітних – професійна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації, спрямовані на здобуття та вдосконалення професійних знань, умінь та навичок, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці, здійснюється за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Порядок професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації зареєстрованих безробітних затверджується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, разом із центральним органом виконавчої влади в сфері освіти і науки, молоді та спорту і за погодженням з репрезентативними всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців відповідно до законодавства про соціальний діалог. Професійне навчання зареєстрованих безробітних організовується територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності з урахуванням побажань безробітних і

здійснюється у професійно-технічних та вищих навчальних закладах, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання. Для підвищення конкурентоспроможності безробітних на ринку праці, сприяння їх самозайнятості територіальні органи виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, організовують професійне навчання за укрупненими (інтегрованими) робітничими професіями й іншими професіями, що користуються попитом на ринку праці.

ди, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції. Організація професійного навчання безробітних здійснюється територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, на договірних засадах із безробітними, роботодавцями, навчальними закладами в порядку, затвердженому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції.

ну виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, зберігається виплата допомоги по безробіттю в розмірах і в строки, що встановлені відповідно до законодавства. Безробітні можуть під-

Професійне навчання зареєстрованих безробітних організовується територіальними органами центрального органу виконавчої влади, що реалізує держполітику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, на замовлення роботодавця або для самозайнятості, провадження підприємницької діяльності з урахуванням побажань безробітних і здійснюється в професійно-технічних та вищих навчальних закладах, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання.

Порядок відбору навчальних закладів для організації професійного навчання зареєстрованих безробітних та їхнього проживання в період навчання за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття затверджується центральним органом виконавчої вла-

Роботодавці – замовники кадрів беруть участь у визначенні змісту навчання, кваліфікаційної атестації безробітних, надають робочі місця для їх виробничого навчання, виробничої практики або стажування. За безробітним, який проходить професійне навчання за направленням територіальних органів центрального орга-

твердити результати неформального професійного навчання за робітничими професіями за направленням територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику в сфері зайнятості населення та трудової міграції, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

ПІДСТАВИ

ПРОКУРОРСЬКИЙ ЗАХИСТ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ

? Чи має право прокуратура захищати інтереси мало-забезпечених осіб похилого віку в суді?

Відповідно до ст. 36-1 ЗУ «Про прокуратуру» представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави в суді полягає у здійсненні прокурорами від імені держави процесуальних та інших дій, спрямованих на захист у суді інтересів громадянина або держави у випад-

ках, передбачених законом. Підставою представництва в суді інтересів громадянина є його неспроможність через фізичний стан, недосягнення повноліття, похилий вік, нездатність або обмежену дієздатність самостійно захистити свої порушені чи оспорювані права або реалізувати процесуальні повноваження. Наявність таких підстав має бути підтверджена прокурором шляхом надання суду відповідних до-

казів. Підставою представництва в суді інтересів держави є наявність порушень або загрози порушень інтересів держави. Представництво інтересів громадянина або держави здійснюється прокурором також на підставі заподіяння громадянину або державі шкоди внаслідок вчинення кримінального правопорушення чи іншого суспільно небезпечного діяння, передбаченого законом про кримінальну відповідальність.

ВІДПОЧИНОК

ВІДПУСТКА ЧЕРЕЗ
ПІВРОКУ

? Пропрацював 6 місяців після відпустки, й от тепер мене знову відправляють у відпустку. Чи правомірно це?

Згідно із ст. 10 ЗУ «Про відпустки» щорічні відпустки за другий та наступні роки роботи можуть бути надані працівникові в будь-який час відповідного робочого року. Черговість надання відпусток визначається графіками, затвердженими власником або уповноваженим ним органом за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації (профспілковим представником) чи іншим уповноваженим на представництво трудовим колективом органом, і доводиться до відома всіх працівників. При складанні графіків ураховуються інтереси виробництва, особисті інтереси працівників та можливості для їх відпочинку. Конкретний період надання щорічних відпусток у межах, установлених графіком, узгоджується між працівником і власником або уповноваженим ним органом, який зобов'язаний письмово повідомити працівника про дату початку відпустки не пізніше, ніж за два тижні до встановленого графіком терміну.

ФІНАНСИ

НАДБАВКА
ЗА ВИСЛУГУ РОКІВ

? Чи має право керівник структурного підрозділу районної ради, пропрацювавши 5 років, на надбавку за вислугу років? Який нормативно-правовий акт це передбачає?

Порядок упорядкування структури й умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, прокуратури, судів та інших органів викладено в Постанові Кабінету Міністрів України від 9 березня 2006 року № 268. Так, умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування визначаються органом місцевого самоврядування виходячи з умов оплати праці, встановлених для державних службовців відповідних категорій і схем посадових окладів згідно з додатками 48-54 і 57. Відповідно до ч. 3 постанови виплати працівникам органів, зазначених у пункті 1 цієї постанови, здійснюються за: 1) надбавку за знання та використання в роботі іноземної мови: однієї європейської – в розмірі 10, однієї східної, угорської або африканської – 15, двох і більше мов – 25% посадового окладу; 2) доплату за науковий ступінь кандидата або доктора наук з відповідної спеціальності – в розмірі відповідно 5 і 10% посадового окладу; 3) надбавку за почесне звання «заслужений» – у розмірі 5% посадового окладу. Доплата за науковий ступінь та надбавка за почесне звання виплачуються працівникам, якщо їхня діяльність збігається за профілем з науковим ступенем або почесним званням; 4) надбавку за вислугу років державним службовцям та посадовим особам місцевого самоврядування у відсотках до посадового окладу з урахуванням надбавки за ранг і залежно від стажу державної служби, служби в органах місцевого самоврядування в таких розмірах: понад 10 років – 10, понад 5 років – 15, понад 10 років – 20, понад 15 років – 25, понад 20 років – 30, понад 25 років – 40%.

Виставка античного мистецтва

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

Якщо ви й досі не побували на виставці «Антична колекція Музею Ханенків. Вибране», у вас ще є час, адже її продовжено до 15 квітня. Експозиція приурочена до 165-річчя з дня народження Богдана Ханенка та 100-річчя Фані Штительман – археолога, мистецтвознавця й дослідника давнього мистецтва. Тут представлені близько 60 творів мистецтва Давньої Греції, Етрурії та Риму з музейного зібрання, що зберігалися в запасниках. Вік найстаріших предметів становить понад 3 тисячоліття, а наймолодших – близько 1700. Серед експонатів – розписні вази, теракотові статуєтки, мармурові портрети, скляні флакони та келихи... У кожного з цих раритетів – власна історія, і кожен з них є частиною грандіозної мозаїки античної культури, випромінює величний спокій та гармонію. Більшість експонатів походять з колекції Богдана та Варвари Ханенків, решта передалися до музею впродовж XX століття з інших зібрань та археологічних розкопок.

Амфора із зображенням жіночої фігури (Південна Італія, Апулія, IV ст. до н. е.)

Атлет (Рим, II ст. за грецьким зразком)

Портрет юнака (Рим, доба Антонінів, 138–192 рр., мармур)

Теракотові статуєтки (Греція, IV–III ст. до н. е.)

Кратер (Греція, Аттика, близько 400 р. до н. е.)

Античне скло (I–IV ст. н. е.)

ЧИТАТИМЕМО ПО-НОВОМУ?

Поки різні «групи товаришів» у всьому світі сперечаються, яка книга краща – електронна чи паперова, розумнички-дослідники з медіалaboratorії Массачусетського технологічного інституту створили... Sensory Fiction: диво-книгу. Гадаю, схилившись у душі до книги паперової, вони як реалісти добре розуміли, що час усе-таки диктує свої тренди й стандарти. Міркува-

ли приблизно так. Людина має любити паперову книгу й сам процес такого читання, шурхотіння сторінок, але рядки літер – ніде правди діти – більше впливають на мозок читача, ніж на його емоції. Навряд чи він сильно схвилюється, тим більше розридається, читаючи книжку. Інша річ – захопиви теле-серіали, перегляд на комп'ютері роликів чи кінофільмів. Ось що

справді стимулює увагу, здатність до співпереживання! Науковці інституту створили «книги в одязі», пише planeta.moy.su, тобто реалізували свій проект Sensory Fiction, завдяки якому читач емоційно сприйматиме всі відчуття персонажів. Книгу оснащено сенсорними датчиками, її належить пристебнути до спеціальної жилетки, що її надягають на час читання. У міру розвитку сюжету пристрій відтворює для читача по-

чуття, котрі переживають герої книги. Приміром, герої сумують – сто світлодіодних лампочок, котрі покривають книгу, створюють освітлення, що навіє сум; героям страшно – повітряні мішки на жилеті наповнюються повітрям і створюють відчуття здавленості; герої хвилюються – спеціальні вібрації примушують серце битися частіше тощо. Одне слово, фахівці вважають, що відтворення фізичних відчуттів –

немінуча еволюція художньої літератури, мільйони томів якої нині повсюдно живіють, програючи технічному прогресові. Багато хто ставиться до такого вдосконалення скептично, пише джерело, гадаючи, що воно зруйнує магію читання. Та, можливо, в сучасному світі, де читають дедалі менше, прийнятні будь-які засоби боротьби за освіченість, за відновлення інтересу людей до літератури.

МУЖНЬ УМІЛЕЦЬ

ДРУГЕ ЖИТТЯ СТОЛОВОГО ПОСУДУ

Що таке американське село, уявляю не надто чітко, однак справді в селі Нью-Ноксвіл у штаті Огайо живе такий собі Гері Хаві (Gary Hovey), чудовий сім'янин та батько чотирьох дітей. Цей момент підкреслює kulturologia.ru, й ми можемо припустити, що саме заради молодших Хаві глава родини прагнув розвинути власний талант. Талант скульптора-самоучки. Він уважно подивився на ложки, виделки й ножі – й вирішив, що вони цілком придатні не лише для призначення їжі. Ще 1978-го Гері побачив скульптури Джона Кірні (те ж джерело), що були зроблені з хромованих автомобільних бамперів. Цікаві інсталяції справили на чоловіка враження, а далі запрацювала творча думка. Щоправда, минуло майже чверть віку. Однак Гері Хаві таки взявся до роботи, вирішивши зробити щось зі столових ложок. І вийшов кумедний усміхнений дракончик. Відтоді скульптор-самоук із гарним почуттям гумору постійно вигадує та втілює в життя дивні складніші, здеталізовані фігурки з обріданих, вигнутих або й зварених між собою кухонних приладів. «Мої скульптури розповідають про речі, котрим я насолоджуюсь, – коментує Гері (там же). – Різні ритми й візерунки, що відтворюють зовнішній вигляд столового посуду, додають виробам текстури, роблять їх цікавішими. А ще мені подобається, як нежвавічка сталь відбиває все навколо: завдяки цьому мої фігури добре вписуються практично у будь-яке оточення». Він насолоджується життям, живою природою. «Герої» виробів Хаві – вовки й олені, півні й леви, а ще крокодили, слони, мавпи тощо. Всі його роботи неймовірно дотепні й високохудожні. А що кращий, природніший вигляд має той чи інший виріб, то більше ентузіазму відчуває скульптор-аматор і дедалі наполегливіше шліфує власну майстерність, додаючи майже фотографічної виразності фігур з усіма характерними для кожної тварини чи птаха ознаками. «Моє завдання, – пояснює Гері Хаві, – зробити так, аби глядача приваблював передусім зовнішній вигляд тварини, й лише зовсім зблизка ставали помітні збірні деталі, що роблять твір іще привабливішим. Мені подобається, коли в роботі відчувається рух, настрій, а якщо можливо – й історія». Сказати, що Гері особливий, – не сказати нічого, адже його власна історія сповнена драматизму: він переборює тяжку хворобу, вже двадцять років живе з діагнозом «хвороба Паркінсона». А тим часом його роботи – ювелірно точні. Він працює, коли в змозі рухатися. Сім'я й друзі допомагають переставляти скульптури. Гері стверджує, що робота забезпечує позитивний терапевтичний ефект, і саме завдяки своєму захопленню він познайомився з багатьма цікавими й прекрасними людьми. Нарешті, хобі батька великої родини приносить додатковий дохід, аж ніяк не зайвий.

ПОСТАТІ | СЕРЕДНЬОВІЧНИЙ СЮР ІЕРОНІМА БОСХА

НЕМА В ФАНТАСМАГОРІЇ КІНЦЯ...

Тетяна МОРГУН спеціально для «ПВ»

Вважається, що сюрреалізм (термін вигадав Гійом Аполінер) як напрям у мистецтві виник на початку ХХ століття. В образотворчості найяскравішим його представником, як відомо, є Сальвадор Далі. Та ще задовго до нього митці, котрі мислили нестандартно, розпочали у своїх творах своєрідне, сказати б, дослідження людського нутра. Того, що є в ньому темного й світлого; того, що там, усередині душі, копошиться й літає, жере чи рятує, молииться й грішить. «Сюром» у мистецтві й назвали дивне, не завжди зрозуміле, часто шокуюче поєднання реальності й сну, денного й сутінкового, прекрасного й потворного, фантазії й побуту, пам'яті й забуття.

Часто це дійсно шокує, може здатися плодом хворобливої уяви художника. Насправді ж він відтворює світ – гіпертрофовано, гротескно, символічно – таким, який він є, з боротьбою чудовиськ та янголів у душі людини, з усім сонмом морально-етичних і соціальних зв'язів та випробувань, на які людство в цілому й людина окремо приречено споконвіку.

Творцем подібних фантазматорських е передусім видатний нідерландський майстер Ієронім Босх (1450–1516), водночас один із засновників європейського пейзажного й жанрового живопису. Його картини яскраві й багатобарвні, він майстер «ювелірного» живопису й великий знавець богословської літератури. У своїх полотнах поєднав елементи середньовічної фантастики, фольклору, філософських притч, сатири. В певному сенсі це здебільшого справжній хорор, ось тільки – «внутрішнього космосу». По сьогодні лишаються таємничим, нерозгаданим, «вислизаючим», за всієї своєї загадковості митець усе ж надвидовижку сучасний, і доволі кумедно, що через чотири століття його послідовники – сюрреалісти вважали, що майстер «подав картину всіх страхів свого часу, втілив маревний світогляд кінця середньовіччя, сповнений чарувань та чортівні» (nearyou.ru). А як же тоді бути, приміром, з оповіданням «Недєрмонстерська мадонна» одного з яскравих представників «магічного

реалізму» ХХ століття, фламандського прозаїка Хьюберта Лампо? Адже герої твору спостерігає буквально фантазматоричну картину святкування початку посту у невеличкому сучасному місті. Автор детально описує химерні, неймовірні, навіть лякаючі вбрання учасників карнавалу. «Не залишає відчуття, що ми, читаючи цей уривок, розглядаємо полотна Босха, настільки точно передано в ньому їх атмосферу», пише sunhome.ru.

Босх здебільшого й справді лишився «в тіні історії», про його життя знають мало, хоча певні цікавинки все ж відомі. Приміром, справжнє ім'я художника Ієроніму ван Акен, а «Босх» – це псевдонім, голландською слово означає «ліс», тобто символ таємничого й загадкового, прихованого в

папа римський Григорій Великий, пише Михайло Порядін (interlit2001.com). Їх список такий: гординя, жадібність, заздрощі, гнів, хтєвість, ненажерливість, смуток. Це один з найбільш зрозумілих та повчальних творів Ієроніма Босха, до того ж у супроводженні цитат зі Старого Заповіту, що роз'яснюють сенс зображеного. У центрі картини – всевидяче око, що й собі у центрі містить зображення Христа, котрий усе бачить. Саме цю роботу було встановлено в покоях – між кабінетом і спальнею – іспанського короля Філіпа ІІ за його наказом (там же). Шодня й по кілька разів ідучи з однієї кімнати до іншої, монарх мав змогу дивитися на символи людських гріхів та розмірковувати про гріховну природу людини.

«...Побоювання за долі людства, гірка сатира на світ, пристрасне викриття пороків, безупинна боротьба сил світла й темряви та надія на спасіння – ці ідеї, зашифровані у складних образах, пронизують усі його картини».

Лев Дьяков

темних гушавинах. У Босха є малюнок «Ліс, що слухає, й поля, що дивляться» (ліс має вуха, а поля – очі) – так би мовити, творчий програмний маніфест художника, а напис нагорі малюнка такий: «Нещасливий той, хто повторює відкриття інших, а саме не в змозі вигадати нічого нового» (sunhome.ru).

Одна з найбільш відомих ранніх робіт Босха – «Сім смертних гріхів». Перелік цих семи гріхів уперше склав

Що ж стосується зрілого Босха, то однією з його кращих робіт цього періоду вважається славетний триптих «Спокуса Святого Антонія». (Пишуть, що ніколи до Босха у всьому європейському живопису не зустрічалося настільки сміливого й реалістично точного передавання ефектів освітлення). Тут практично поєднано всі основні мотиви творчості майстра: зображено рід людський, що загрузнув у гріхах та дурості, і розмаїття пекельних мук, які на нього чекають; Страсті Христові й, нарешті, – власне сцени спокуси святого, котрому лише непохитна твердість віри дозволяє протистояти нашістю ворогів моральності й святості. «За тієї епохи, коли існування Пекла було беззаперечною реальністю, коли пришесть Антихриста здавалося немінучим, безтrepетна стійкість св. Антонія, котрий дивиться на нас зі своєї моельні, заповненої силами зла, мала підбадьорювати людей, вселяти в них надію» (smallbay.ru).

ОСЬ ТАКА БОРОТЬБА З СПОКУСАМИ
Тема спокушання Антонія Великого, святого відлюдника IV століття, що став символічним образом боротьби із силами зла – демонами, завжди приваблювала митців. Відомо, що існують мінімум шістьдесят полотен відповідно до змісту художників різних країн. Босх був улюбленим майстром Сальвадора Далі. Й коли 1946 року американський кінорежисер Альберт Лейбман оголосив конкурс на створення образу спокушувача до фільму за новелою Мопассана «Любий друг» (muzeynira.com), Далі відгукнувся й створив одноименну, широко відому картину, нині виставлену в Бельгійському Королівському музеї витончених мистецтв (Брюссель).

СПОРТ

БОРІТЬБА ЗА МИР

Паралімпійська збірна України на урочистій церемонії закриття XI зимових Паралімпійських ігор, як і на церемонії відкриття, на знак протесту проти втручання Росії у справи нашої держави була представлена лише одним спортсменом.

Прапор наша команда довірила нести Людмилі Павленко, яка у Сочі здобула повний комплект нагород – «золото», «срібло» і «бронзу». Однак перед виїздом українки на стадіон «Фішт» стався прикрий інцидент. Організатори шоу категорично відмовили спортсменці у можливості з'явитися на колі пошани із вшпеленими у вінок стрічками з написами «мир» і «реасе». Вони ж хотіли зірвати подібні написи і з одягу Людмили, але її обступили паралімпійці інших країн, яким довелося доводити представникам організаторів, що в слові «мир» немає нічого протизаконного...

ПАРАЛІМПІАДА | ТАК ТРИМАТИ!

СИЛЬНІ ДУХОМ І ПАТРІОТИЗМОМ

У вівторок в аеропорту Бориспіль уболівальники зустрічали національну паралімпійську збірну команду України – учасницю XI зимових Паралімпійських ігор у Сочі. Наші спортсмени вибороли 25 медалей, посіли четверте загальнокомандне місце і стали другими за загальною кількістю здобутих нагород.

Паралімпійська збірна України

Фото paralympic.org.ua

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

На цьогорічній Паралімпіаді збірна України здобула 5 золотих, 9 срібних та 11 бронзових медалей (відзначився «синьо-жовтий» десант у біатлоні та лижних перегонках).

Справжніми героями Паралімпіади-2014 стали Віталій Лук'яненко, в активі якого дві золотих, одна срібна та одна бронзова нагороди, Людмила Павленко та Олександра Кононова, які здобули по одній медальці кожного татунку, а також Григорій Вовчинський, який зійшов на найвищу сходинку п'єдесталу пошани.

Мультимедальністами Ігор стали наші Юлія Батенкова (три срібних та одна бронзова медалі), Максим Яровий (дві срібних та одна бронзова нагороди), Олена Юрковська

(одна срібна та дві бронзові медалі) та Оксана Шишкова (чотири «бронзи»). По одному разу сходили на п'єдестал пошани Анатолій Ковалевський, Ігор Рептюх та Юрій Уткін (вибороли срібні нагороди).

Як відзначають представники Національного комітету спорту інвалідів України, успішний виступ цієї унікальної команди на XI Паралімпійських іграх став можливим завдяки багатьом рокам щоденної напруженої праці, незламному характеру та волі до перемоги спортсменів. Окрім того, підготовку команди здійснювали тренери-професіонали, більшість з яких – заслужені тренери України (очолює тренерський склад Андрій Нестеренко).

Слід окремо відзначити справ-

жно громадянську позицію наших співвітчизників. Упродовж усього проведення Ігор кожен з українських паралімпійців проявив себе не просто як спортсмен, а як справжній громадянин своєї рідної Батьківщини, у міру сил протестуючи проти російської агресії.

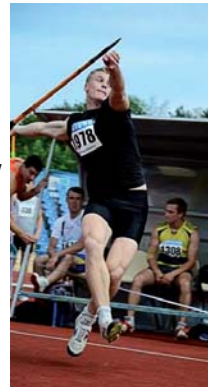
Завоювавши 25 медалей, команда України повторила показник рекордних для вітчизняних паралімпійців зимових Ігор у Турині 2006 року (на Паралімпіаді у Ванкувері-2010 наші співвітчизники з обмеженими можливостями здобули 19 нагород). Тим часом перемогу в Сочі святкували росіяни, в активі яких 80 нагород (30, 28, 22), на другому місці фінішувала команда Німеччини (9, 5, 1), на третьому – представники Канади (7, 2, 7).

коротко

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

ТРИ МЕДАЛІ ЮНІОРІВ

У португальському місті Лейрія минулими вихідними відбувся зимовий Кубок Європи з метань, у якому взяли участь 16 українських спортсменів.

Наші атлети виступали як в індивідуальних, так і в командних змаганнях серед дорослих і молоді. За підсумками змагань українці здобули три нагороди: «золото» і два «срібла». Відзначилася наша юна змінна. На найвищу сходинку п'єдесталу пошани зійшов Максим Богдан, який переміг у змаганнях із метання списа серед молоді. Його переможний кидок на 83,41 м став не лише «золотим», а й найкращим результатом цього сезону в світі та молодіжним національним рекордом України.

Другий рік поспіль здо-

буває срібну медаль із метання молота серед молоді Альона Шамотіна, яка поступилася лише переможниці змагань полячки Мальвіні Копрон (69,30 м). Результат українки 67,87 м став не тільки її особистим рекордом, а й найкращим показником у світі серед юніорів. Ще одне «срібло» для України у змаганнях молоді на зимовому Кубку Європи з метань виграла дискболка Вікторія Ключко з результатом 53,74 м. Перемогла у цій дисципліні німкеня Шаніс Крафт, яка зі своїми 64,16 м не залишила жодних шансів опонентам.

ГОСПОДАРЮВАННЯ | СПОРТКОМПЛЕКС ЗАЛИШАЄТЬСЯ ДЕРЖАВНИМ

ДОЛЮ «АВАНГАРДУ» ВИРІШУВАТИМЕ ГРОМАДСЬКІСТЬ

Прокуратура столиці в інтересах України домоглася в суді законного рішення про визнання права власності за державою на майно будівлі льодового палацу площею 8422,80 кв. м по вулиці Мельникова, 46 у Києві. Таким чином, спорткомплекс «Авангард» було повернуто у власність держави.

Володимир ПОЛТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Долю одного з небагатьох потужних спортивних об'єктів столиці останнім часом супроводжувало чимало гучних скандалів. У спорткомплексі, який раніше був на балансі профспілок, кілька років тому почалася реконструкція, після чого він

власне як об'єкт спортивно-го призначення не виконував належних йому функцій. А свого часу на Мельникова був і чудовий басейн, і готували юних баскетболістів. «Авангард» вважався кузницею хокейних талантів – тут грав і тренувався ушлявлений кийівський «Сокіл». Міністр молоді та спорту України Дмитро Булатов, коментуючи рішення суду про передачу спорткомп-

лексу «Авангард» у власність України, зазначив, що тепер усі рішення – чи віддавати «Авангард» інвестору, якому інвестору, як використовувати комплекс і так далі – прийматиме не міністерство, а громадськість, яка хоче брати участь у вирішенні цього питання. Також Дмитро Булатов поінформував, що міністерство надалі планує разом із громадськістю

здійснити низку заходів щодо захисту спортивної інфраструктури. Сподіваємося, що тепер, після проведення відповідних робіт, спортзаклад повернеться до нормального життя й стане одним із базових місць, де здійснюється підготовка національних збірних команд з олімпійських, неолімпійських, паралімпійських та дефлімпійських видів спорту.

ВШАНУВАННЯ

«АКУЛИ ПЕРА» ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ

Минулого тижня відбулася традиційна зустріч кращих спортивних журналістів країни, яку вже майже півтора десятиліття організовує у столиці Асоціація спортивних журналістів України.

От і цьогоріч на ній було традиційно підбито «Підсумки спортивного року», а також вручено нагороди у 26 номінаціях. Нагороди отримали «акули пера», які протягом року інформативно та плідно працювали на благо вітчизняного спорту. У заході взяли участь міністр молоді та спорту Дмитро Булатов, президент Національного

олімпійського комітету України Сергій Бубка, президент Асоціації спортивних журналістів Михайло Волобуєв. Лауреатам були вручені колективні та індивідуальні призи, відзначені як «ветерани» спортивної журналістики України, так і молоді таланти, які роблять перші кроки на спортивній журналістській ниві.

